

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 290 , datë 23.07.2013

“Për

vendosje gjobe ndaj ndërmarrjeve “Ferlut” SHA, “Tirana Lines” Shpk, “Alba Trans” Shpk, “Tirana Urban Trans” SHA dhe “Parku i Transportit Urban të Udhëtarëve” shpk, për kufizim të konkurrencës në tregun e tregtimit të biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe studentit në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës”

Komisioni i Konkurrencës, me pjesëmarrjen e:

- Lindita MILO (LATI) Kryetar
- Rezana KONOMI Zv/Kryetar
- Servete GRUDA Anëtar
- Koço BROKA Anëtar
- Iva ZAIMI Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 11.07.2013, 15.07.2013 dhe 23.07.2013 shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Ekzistenca ose jo e marrëveshjes së ndaluar në tregun e tregtimit të biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe të studentit në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, ndërmjet ndërmarrjeve “FERLUT” SHA, “TIRANA LINES” SHPK, “ALBA-TRANS” SHPK, “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA dhe “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK dhe “OTTO-AL” SHPK

Baza ligjore: Neni 24, shkronja d); neni 26; neni 4, pika 1; neni 74 pika 1, shkronja a) dhe neni 75, pika 1, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” i ndryshuar (këtu e mëposhtë Ligji); Ligji Nr. 8485, datë 11. 11. 1999 “Kodi i procedurave administrative”.

Ndërmarrjet nën hetim: Vendimi nr. 262, datë 14.01.2013 i Komisionit të Konkurrencës ka përcaktuar ndërmarrjet objekt hetimi që janë: “FERLUT” SHA, “TIRANA LINES” SHPK, “ALBA-TRANS” SHPK, “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA, “PARKU I

TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK dhe “OTTO-AL” SHPK

Periudha e hetimit: Vendimi nr. 262, datë 14.01.2013 i Komisionit të Konkurrencës ka përcaktuar periudhë objekt hetimi 1 Janar 2007 - 31 Dhjetor 2012

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit të grupit të punës mbi hetimin e thelluar në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës të hapur me Vendimin nr.262, datë 14.01.2013 të Komisionit të Konkurrencës dhe relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm;
- Dosjen hetimore të grupit të punës
- Pretendimeve të ndërmarrjeve nën hetim “FERLUT” SHA, “ALBA-TRANS” SHPK, dhe “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA në seancat dëgjimore përkatëse: të datës 21.05.2013, 22.05.2013 dhe 11.06.2013, si dhe ato me shkrim të dorëzuara pranë Autoritetit të Konkurrencës, përkatësisht me shkresat me nr. 204/3 prot, dt. 21.05.2013, nr. 241 prot., datë 11.06.2013 dhe nr. 204/4 prot, dt. 22.05.2013,

VËREN SE:

I. Çështja në shqyrtim

1. Pranë Autoritetit të Konkurrencës, ndërmarrja “ALBA-TRANS” SH.P.K ka paraqitur në datë 12.11.2012 një ankesë nëpërmjet të cilës pretendohet se Shoqata Kombëtare e Transportit Qytetas (SHKTQ) e përbërë nga anëtarët e saj: Tirana Urban Trans, Tirana Lines dhe Ferlut, të cilët operojnë në fushën e transportit rrugor qytetas, tregëtonin në kushte të padrejta abonetë e përgjithëshme duke mos i njohur abonetë e shitura nga kjo ndërmarrje gjatë muajve tetor – nëntor 2012.
2. Gjithashtu më datë 27.11.2012 ndërmarrja “Gerard-A” Sh.p.k paraqiti pranë Autoritetit të Konkurrencës një ankesë nëpërmjet të cilës pretendon se duke qenë se shoqëria “Gerard-A” nuk është pjesë e SHKTQ-së, kjo e fundit vendosi në mënyrë arbitrare mospajisjen me kartonin shoqërues për abonetë për muajin tetor.
3. Disa nga ndërmarrjet nën hetim janë anëtare të Shoqatës Kombëtare të Transportit Qytetas Tiranë (SHKTQ). Kjo shoqatë është themeluar më datë 15.12.2003 në Tiranë dhe është regjistruar si person juridik dhe ushtron veprimtarinë e saj në të gjithë qytetin e Tiranës.

II. PROCEDURA

4. Bazuar në ankesat e sipërpërmendura, me propozim të Sekretariatit, Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të nenit 42, pika 1, të Ligjit, u shpreh me anë të Vendimit nr. 252, datë 26.11.2012 “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës”, për të parë nëse ka ose jo shenja të kufizimit të konkurrencës.
5. Në përfundim të hetimit paraprak u konstatua se anëtarët e SHKTQ-së kanë refuzuar dhënien e kartonave shoqërues të aboneve sipas sasisë së vendosur

nga Bashkia Tiranë ndërmarrjes “Gerard – A” SHPK, si dhe kanë refuzuar për të njohur abonete pa kartonin shoqëruar me logon e SHKTQ të ndërmarrjes “ALBA-TRANS” SHPK, fakte të cilat mund të përbëjnë pengim, kufizim ose shtrembërim të konkurrencës në tregun përkatës.

6. Gjithashtu, gjatë procedurës së hetimit paraprak u gjeten evidenca në formë të shkruar dhe elektronike, pranë ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, si dhe pranë SHKTQ-së, nga të cilat rezulton se ndërmarrjet “FERLUT” SHA, “TIRANA-LINES” SHPK, “ALBA-TRANS” SHPK, “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA, “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK dhe “OTTO-AL” SHPK, kanë bërë një marrëveshje me anë të së cilës kanë bllokuar shitjen e 50% të sasisë së aboneve të studentit, për vitin 2007 dhe rreth 80% të sasisë së aboneve të studentit për periudhën 2008-2012. Kjo marrëveshje në kuptim të nenit 4, pika 1, gërma (b) dhe (c), të Ligjit mund të përbente kufizim apo shtrembërim të konkurrencës në treg duke kufizuar dhe kontrolluar shitjen e aboneve të studentit.
7. Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të nenit 24, germa (d) dhe nenit 43, pika 1, të Ligjit, si dhe të nenit 12 të Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës”, me propozim të Sekretariatit, u shpreh me anë të Vendimit nr. 262, datë 14.01.2013 për hapjen e hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtarinë në këtë treg.
8. Gjithashtu, Komisioni i Konkurrencës u shpreh me Vendimin nr. 263, datë 14.01.2013 “Për marrjen e masave të përkohshme për tregtimin e biletave të pajtimit mujor (aboneve) të studentit në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës”, në mbështetje të neneve 4, pika 1, 24, germa d, 44, pika 1 dhe 2, të Ligjit, duke marrë në konsideratë rrezikun e kryerjes së një dëmi të rëndë dhe të pariparueshëm për konkurrencën pasi ka të ngjarë të ketë shkelje të nenit 4 të Ligjit, dhe vendosi: *Marrjen e masave të përkohshme për eliminimin e pasojave antikonkurrese sipas nenit 44, pika 1, si vijon: Shpërndarjen dhe tregtimin e menjëhershëm dhe pa vonesë nga ndërmarrjet: “FERLUT” SHPK, “TIRANA LINES” SHA, “ALBA TRANS” SHPK, “TIRANA URBAN TRANS” SHA dhe “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK.” të të gjithë sasisë së biletave të pajtimit mujor për nxënësit dhe studentët (abone studentit) sipas sasisë së përcaktuar nga Bashkia e Tiranës, duke filluar nga muaji Janar 2013.”*
9. Në bazë të të dhënave nga ana e Bashkisë Tiranë, për periudhën Janar – Shkurt 2013, konstatohet se ndërmarrjet Ferlut, Tirana Urban Trans dhe Parku i Udhëtarëve kanë tregtuar dhe shitur 100% të sasisë e përftuar të aboneve të studentit për këtë periudhë. Ndërmarrja Tirana Lines, sipas të dhënave, të cilat janë 2 mujore, ka shitur 52 % të sasisë së përftuar të aboneve të studentit për këtë periudhë. Për ndërmarrjen Alba Trans të dhënat janë vetëm në vlerë, të cilat vlerësohen përafërsisht me 60% të sasisë së aboneve të studentit të përfuara për periudhën Janar – Shkurt 2013. Ndërmarrja “OTTO AL” ka dalë jashtë tregut në muajin qershor, 2012.
10. Sa më sipër, të gjithë ndërmarrjet objekt hetimi në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës e kanë zbatuar Vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr. 263, datë 14.01.2013, duke hedhur në treg në mënyrë të pavaruar nga njëri-tjetri të biletave të pajtimit mujor për nxënësit dhe studentët (abone studentit).

11. Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 273, datë 18.03.2013 “Për një ndryshim në Vendimin nr. 262, datë 14.01.2013 “Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës”, u shpreh për të zgjatur periudhën për dorëzimin e raportit deri në datë 15 prill 2013, pasi informacioni i ardhur nga palët nën hetim dhe institucioni rregullator Bashkia Tiranë nuk ishte i plotë. Komisioni çmoi se sigurimi i një informacioni të plotë dhe të detajuar për të parë më mirë sjelljen e ndërmarrjeve në treg është i nevojshëm për të siguruar një vendimmarrje sa më objektive.
12. Në zbatim të nenit 39 të Ligjit, Komisioni i Konkurrencës ftoi ndërmarrjet objekt hetimi në seancë dëgjimore me shkresat nr.240 prot., datë 7.05.2013, duke i vendosur në dispozicion raportin e hetimit të thelluar dhe dosjen hetimore. Vetëm ndërmarrjet “FERLUT” SHA, “ALBA-TRANS” SHPK, dhe “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA paraqitën pretendimet e tyre me shkrim dhe në mënyrë verbale gjatë seancave dëgjimore.

III. ANALIZA E KONKURRENCES

Analiza e konkurrencës realizohet për një treg përkatës, i cili nënkupton produktet apo shërbimet që vlerësohen si të zëvendësueshme nga konsumatorët, ose klientët e tjerë, për sa u përket karakteristikave, çmimit dhe funksionit të tyre dhe që ofrohen, ose kërkohen nga ndërmarrjet në një zonë gjeografike me kushte të njëjta konkurrence, zonë kjo e cila veçohet nga zonat e tjera kufizuese

III.1. Tregu përkatës

Tregu përkatës, në bazë të nenit 3 pikës 7 të Ligjit dhe të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 76, datë 07. 04. 2008 “Për miratimin e udhëzimit për përcaktimin e tregut përkatës” përcaktohet në dy dimensione:

- a. Tregu i produkteve
- b. Tregu gjeografik

III.1.1 Tregu përkatës i produktit

13. Transporti i udhëtarëve është shërbimi në linjë të rregullt transporti me frekuencë dhe itinerare të pandryshuara, ku udhëtarët mund të merren dhe të lihen në vendqëndrime të përcaktuara më parë. Ky shërbim në qytetin e Tiranës kryhet vetëm me autobus, i cili plotëson nevojat e popullsisë së qytetit, brenda vijave kufizuese të tij ose, duke lidhur qendra të rëndësishme ekonomike dhe sociale me pjesët e tjera të qytetit.
14. Shërbimi i transportit qytetas realizohet nëpërmjet biletave, të cilat janë:
- për një udhëtim vajtje ose kthim;
 - biletë pajtimi mujor, për një linjë;
 - biletë pajtimi mujor, e përgjithshme (abone e përgjithshme);
 - biletë pajtimi mujor, e përgjithshme, për nxënësit dhe studentët, për të gjitha linjat, brenda qytetit (abone studenti).
15. Karakteristikat e produktit:
- Biletë e pajtimit mujor (Abone) e përgjithshme, është biletë udhëtimi mujore e parapaguar, e cila shërben për transportin qytetas nëpërmjet autobusëve në

të gjitha linjat e autobusëve për të gjithë qytetarët. Aboneja e përgjithshme ka një vlerë të përcaktuar me VKM¹.

- Biletë e pajtimit mujor (Abone) studenti, është biletë udhëtimi mujore e parapaguar, e cila shërben për transportin qytetas nëpërmjet autobusëve në të gjitha linjat e autobusëve për nxënësit dhe studentët. Aboneja e studentit ka një vlerë të përcaktuar me VKM, e cila është sa ½ e vlerës së abonesë së përgjithshme, me qëllim favorizimin e kategorive të veçanta si nxënës dhe studentë².
16. Shërbimi i transportit urban është një e drejtë ekskluzive sipas linjave përkatëse, por ky shërbim ndërthuret pasi përdoruesit e abonesë së përgjithëshme dhe abonesë së studentit mund të përfitojnë këtë shërbim nga të gjitha linjat. Pra, bileta e pajtimit mujor e përgjithëshme (apo aboneja e përgjithëshme) dhe bileta e pajtimit mujor studenti (apo aboneja e studentit) mund të përdoret në të gjitha shërbimet e transportit publik të udhëtarëve në qytetin e Tiranës.
17. Bileta e pajtimit mujor (aboneja) është biletë udhëtimi, që emetohet dhe shpërndahet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, modeli i së cilës përcaktohet nga kjo drejtori. Tërheqja e biletave për transportin rrugor të udhëtarëve për shërbimin qytetas realizohet nga shoqëritë e licencuara për këtë lloj transporti, të cilat duhet të pajisin udhëtarët me biletë si provë të qënies së një kontrate midis tyre (sipas Ligjit nr.8308 datë 18.3.1998, neni 10 pika a).
18. Për sa më sipër, bazuar në Udhëzimin e Tregut Përkatës, tregu përkatës i produktit është tregtimi i biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe studentit në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës.

III. 1.2 Tregu gjeografik

19. Ndërmarrjet nën hetim ushtrojnë veprimtarinë e tyre në transportin rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës. Për vlerësimin e sjelljes së këtyre ndërmarrjeve, treg gjeografik do të konsiderohet qyteti i Tiranës.

III. 2. SJELLJA E NDËRMARRJEVE NË TREG

III.2.1. Sjellja e ndërmarrjeve në tregëtimin e abonesë së përgjithëshme

20. Pranë Autoritetit të Konkurrencës dy ndërmarrjet “Alba-Trans” sh.p.k dhe “Gerard-A” Sh.p.k kanë paraqitur ankesat nëpërmjet të cilave pretendojnë se Shoqata Kombëtare e Transportit Qytetas (SHKTQ) e përbërë nga anëtarët e saj: Tirana Urban Trans, Tirana Lines dhe Ferlut, të cilët operojnë në fushën e transportit rrugor qytetas, ka shkelur Ligjin “Për mbrojtjen e konkurrencës”, duke vendosur kushte të padrejta tregëtimi të abonesë së përgjithëshme.
21. Ndërmarrja “Alba-Trans”, ka patur disa mosmarrëveshje me SHKTQ dhe ka deklaruar daljen nga SHKTQ si dhe nuk ka tërhequr kartonat shoqërues të aboneve me logon e SHKTQ për muajin korrik 2012. Anëtarët e tjerë të SHKTQ

1 VKM Nr 146, Datë 26.02.1998, e azhurnuar me VKM Nr 637, Datë 21.05.2008

2 Neni 22 kontratës Në kontratat shërbimit të lidhura për transportin e udhëtarëve në linjat qytetase në bashkinë e Tiranës ndërmarrjet e transportit qytetas të udhëtarëve marrin përsipër respektimin e kuadrit ligjor dhe akteve të nxjerra nga organet e qeverisjes vendore, lidhur me transportin e kategorive të vecanta të udhëtarëve si : - Studentët dhe Nxënësit; - Udhëtimin falas për invalidët paraplegjik dhe tetraplegjik etj.

kanë nxjerrë njoftimin e mëposhtëm (shih faksimilen në këtë vendim) duke e vendosur në çdo autobus urban, si dhe në kioskat e shitjes së aboneve.

N J O F T I M !

joftojmë qytetarët se në kuadër të luftës
undër falsifikimit dhe informalitetit,
abonetë e muajit Korrik-2012, e në vazhdim
do të njihen vetëm të shoqëruar me kartonin
miratuar nga Bashkia e Tiranës dhe
shoqata. Çdo karton tjetër është i pa
lefshëm.

Pjesa para

Pjesa mbrapa

SHOQATA KOMBETARE E TRANSPORTIT QYTETAS

22. Ky njoftim është gjetur në formë elektronike edhe në zyrën e SHKTQ-së. Ky veprim i SHKTQ është kryer me qëllim për të penguar shitjen e aboneve të përgjithëshme të ndërmarrjes “Alba-Trans”, e cila është një ndërmarrje me eksperiencë të gjatë në këtë treg.
23. Shoqëria “Gerard-A” Sh.p.k pretendon se me marrëveshje anëtarët e SHKTQ, kanë vendosur në xhamat e autobusëve urbanë dhe kioskat shitëse të aboneve, një njoftim me titull: “KUJDES nga abonetë dhe kartonat falsë”. Megjithatë përmbajtja e këtij njoftimi është për mos-njohjen e aboneve të përgjithëshme dhe të studentit të tregëtuar nga ky operator pa kartonin shoqërues.
24. Meqenëse ndërmarrja “Gerard-A” nuk është pjesë e SHKTQ, kjo e fundit vendosi mos-pajisjen me kartonin shoqërues për abonetë për muajin tetor 2012. Gjatë inspektiveve, në zyrën e SHKTQ-së është gjetur vendimi i Shoqatës i datës 29.10.2012, me pjesëmarrjen e përfaqësuesve të ndërmarrjeve “Ferlut”, “Tirana Lines”, “Tirana Urban Trans” si dhe nga Sekretari dhe Kryetari i SHKTQ, nëpërmjet të cilit anëtarët e SHKTQ-së, në kundërshtim me aktin e Bashkisë Tiranë, për dhënien e 5500 kartonave shoqërues për ndërmarrjen “GERARD-A” SHPK, kanë vendosur që për muajin nëntor 2012, operatori i ri “Gerard-A” SHPK të pajiset me vetëm 1200 copë kartona shoqërues aboneje, duke penguar këtë konkurrent të tregtojnë abone sipas numrit të përcaktuar nga Bashkia.
25. Ndërmarrjet, anëtare të ShQKT-së, kanë kundërshtuar Bashkinë në dhënien e një numri kaq të madh të aboneve për “Gerard-A” sh.p.k, pasi ishte në kundërshtim me metodologjinë që lidhet me numrin e mjeteve dhe vendeve për çdo mjet. Në përgjigje të këtij kundërshtimi, përfaqësuesit e Bashkisë së Tiranës kanë deklaruar se kësaj ndërmarrjeje i është akorduar një numër i madh abonesh

për shkak të zonës që mbulon, e cila është në distancë të madhe nga qendra e qytetit, si dhe për shkak të gjendjes ekonomike të banorëve të kësaj zone. Kjo linjë përfshin edhe Qytetin Studenti dhe përdoret gjerësisht nga studentet që jetojnë në këtë zonë.

26. Sipas Ferlut, është pikërisht ndërhyrja e qeverisë vendore që ka çuar anëtarët e SHKTQ përfshi edhe Ferlut, që të refuzojnë furnizimin me kartona për muajin nëntor 2012. Një gjë e tillë njihet edhe nga jurisprudenca e Gjykatës Europiane në rastin e Kartelit të Sheqerit, çështja 40/73 (1975) ku sjellja e operatorëve për kufizimin e konkurrencës ishte shkaktuar nga vetë qeveria që ndërhynte në punën e tyre. Për rrjedhojë nuk ka një marrëveshje të ndaluar në kuptim të nenit 4 të Ligjit 9121 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.
27. Bashkia e Tiranës është shprehur për mosnjohjen e abonesë pa kartonin shoqërues, gjatë muajit tetor 2012, me anë të disa shkresave drejtuar të gjithë operatorëve që ushtrojnë veprimtari në fushën e transportit rrugor qytetas në qytetin e Tiranës ju bën me dije se: duke parë problematikën e krijuar nga mosnjohja e aboneve pa kartonin shoqërues të prodhuar nga SHKTQ, Bashkia e Tiranës nuk do të njohë më kartonin shoqërues të aboneve që prodhohet nga SHKTQ. Megjithë atë, ndërmarrjet anëtare të SHQKT-së, me vendimin e datës 29.10.2012 vendosen mosnjohjen e aboneve pa kartonin shoqërues.
28. Pretendimi se sjellja e ndërmarrjeve është një kundër-përgjigje ndaj vendimit të Bashkisë, nuk është rast analog me atë të Kartelit të Sheqerit, madje është e kundërta pasi në këtë rast ishte vetë qeveria italiane që kishte nxitur ndërmarrjet të hynin në marrëveshje me njëra tjetrën e madje ishte një politikë e shtetit italian për të pasur çmime të njëjta të sheqerit. (Paragrafi 54. I çështjes)³. Sjellja e ndërmarrjeve është një kundër-përgjigje ndaj masës së marrë nga Bashkia, ka efekte të drejtpërdrejta ndaj konkurrencës në treg si dhe ndaj konsumatorëve.
29. Gjatë seancave dëgjimore ndërmarrja “Ferlut” pretendoi se nuk i ka refuzuar ndërmarrjes Alba Trans njohjen e aboneve pa kartonin shoqërues të SHKTQ për muajin korrik 2012. Lidhur me këtë pretendim edhe ndërmarrja Alba Trans në pretendimet e saj shprehet se: *“... me shoqërinë “Ferlut” SHA ne nuk e kemi pasur këtë problematikë. Pra e thënë ndryshe, kjo shoqëri ka njohur të gjitha abonët pa karton të lëshuara në treg nga shoqëria jonë”*. Gjithashtu ndërmarrja Ferlut, pretendon se pavarësisht refuzimit të furnizimit me kartona nga SHKTQ ndaj “Gerard – A” SHPK, Bashkia e Tiranës, ka urdhëruar që për muajin nëntor e në vazhdim të njihen abonët e tregtuara nga operatorët edhe kur nuk janë të shoqëruara nga kartoni. Në këtë mënyrë ndërmarrja “Gerard-A” nuk është cënuar nga ky vendim i shoqatës.
30. Marrëveshja e anëtarëve të SHKTQ e shprehur nëpërmjet vendimeve të SHKTQ-së, e cila përbën një evidencë direkte, për të refuzuar njohjen e biletave të pajtimit mujor pa kartonat shoqërues, si dhe lëshimi i një numri të kufizuar kartonësh për ndërmarrjet “Alba Trans” shpk dhe “Gerard – A” SHPK, ka kufizuar tregtimin e biletave mujore (aboneve). Në këtë mënyrë, kartonat shoqërues janë përdorur si mjet për të kufizuar tregun e shitjes së aboneve. Ky kufizim ka përfunduar pasi Bashkia e Tiranës ka urdhëruar që abonët të tregtohen edhe pa karton shoqërues, me anë të shkresës nr. 9645/1 prot., datë 29.10.2012, drejtuar të gjithë operatorëve që ushtrojnë veprimtari në transportin rrugor qytetas.

³ Judgment of the Court of 16 December 1975. - Coöperatieve Vereniging "Suiker Unie" UA and others v Commission of the European Communities. - Joined cases 40 to 48, 50, 54 to 56, 111, 113 and 114-73, marrë nga faqja e Bashkimit European <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61973CJ0040:EN:HTML>

31. Kartoni shoqërues i biletave të pajtimit mujor, i cili duhet të përmbajë elementet e sigurisë si dhe të dhënat personale të zoteruesit të abonesë, është një instrument i ligjshëm për të mbrojtur tregun nga falsifikimi dhe informaliteti, por sikurse del e qartë nga vendimet dhe orientimet nëpërmjet njoftimit të vendosur në autobuzat e ndërmarrjeve anëtare të SHKTQ-së, ky instrument është përdorur për të kufizuar tregëtimin e aboneve të ofruara nga dy konkurrentë të tregut përkatës.
32. *Si përfundim, sjellja e anëtarëve të SHKTQ ("TIRANA-URBAN-TRANS", "FERLUT" dhe "TIRANA LINES") lidhur me refuzimin e dhënies së kartonave shoqërues të aboneve ndërmarrjes "Gerard – A" si dhe refuzimin për të njohur abonete pa kartonin shoqërues me logon e SHKTQ të ndërmarrjes "Alba-Trans", nga ndërmarrjet Tirana Urban Trans dhe Tirana Lines, në kuptim të nenit 3, pika 4, të Ligjit "Për mbrojtjen e konkurrencës", është një marrëveshje, e cila bazuar në nenin 4, pika 1, germa (b) dhe (c) të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", (i ndryshuar) përbën marrëveshje të ndaluar, pasi ndan dhe kontrollon tregun.*

III.2.2 Sjellja e ndërmarrjeve në treg në lidhje me abonete e studentit për periudhën 2007-2012.

33. Në lidhje me tregëtimin e biletave të pajtimit mujor të studentit gjatë periudhës objekt hetimi janë evidentuar faktet e mëposhtme:
34. **Për vitin 2007**, referuar Vendimeve të SHKTQ-së, të siguruar nga grupi i punës gjatë hetimit, ndërmarrjet nën hetim për periudhën janar – nëntor 2007 kanë rënë dakord për të bllokuar 50% të numrit total të aboneve të studentit dhe nga muaji dhjetor 2007 kanë rënë dakord për të bllokuar 80% të tyre. Gjithashtu, referuar vendimeve rezulton se ndërmarrja "OTTO AL" nuk ka zbatuar vendimet e SHKTQ-së për periudhën janar - maj 2007. Nga dokumentet e shqyrtuara nga inspektorët e Autoritetit të Konkurrencës rezulton se kjo ndërmarrje nuk i ka zbatuar këto vendime, madje operatorët e tjerë kanë kërkuar që të merren masa që të zbatohet marrëveshja edhe nga ky operator (Vendimi 12.5.2007, 22.5.2007 i SHKTQ etj.). Referuar numrit të aboneve të studentit të përfituara dhe të tregtuara nga ndërmarrjet nën hetim, rezulton se sasia e tregtuar e aboneve të studentit për periudhën janar – nëntor 2007 është 50% e sasisë së aboneve të përfituara, kurse për muajin dhjetor 2007 është 20%.
35. **Për vitin 2008**, referuar të dhënave të shitjeve si dhe akteve të SHKTQ, të administruara gjatë hetimit, lidhur me sasinë e aboneve të studentit të përfituara dhe të tregtuara nga secila prej ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, përkatësisht: Ferlut, Alba Trans, Tirana Lines dhe Tirana Urban Trans, kanë bllokuar dhe nuk kanë tregtuar 80 % të sasisë së përfituar për periudhën janar – dhjetor 2008. Në vitin 2008, referuar Vendimeve të SHKTQ (Vendimi i SHKTQ dt. 25.11.2008) rezulton se ndërmarrjes "OTTO AL" i janë dhënë vetëm 50 % e kartonëve shoqërues të aboneve, pa të cilët nuk mund të tregtohej aboneja, pasi nuk njihet nga anëtarët e SHKTQ-së. Pra, kartoni shoqërues i aboneve është përdorur nga SHKTQ-ja, si formë presioni ndaj anëtarëve për zbatimin e marrëveshjes. Ky fakt shprehet në dokumentin e SHKQT-së si më poshtë:

NJOFTIM PER DETYRIMET
(PER KUJTESE)

DREJTUAR DREJTORAVE : "FERLUT; "TIRANA LINES"; "ALBA TRANS"
TE SHOQERIVE "TIRANA URBAN TRANS" "OTTO-AL"

Ne zbatim te vendimeve te mara nga vete anetaret(pronaret) e SHKTQ, ne lidhje me kartonat e aboneve, ju kujtojmë :

Para marjes se kartonave per abone per muajin TETOR - 2008 cdo shoqeri te zbatoje pikat si me poshte :

1. Te jete bere likuidimi i kuotes shoqates per muajin Shtator – 08 (Sejcili te sjelli mandatin e likuidimit)
2. Te dorzoje per bllokim sasine prej 80 % e aboneve te studentit per muajin Tetor-08, prane zyres se SHKTQ.
3. Te dorzoje prane zyres se SHKTQ, nje kopje te Proces – Verbalit te marjes se aboneve nga Dega e Tatimeve te Tiranës per muajin Tetor - 08, qe ka te shenuar numurin e serive te aboneve.
4. Mandatin e shlyerjes se kartonave te muajit Shtator-08, ne Nr. e llogarise se shtypshkronjes "Albdesign".
- 5.

Ne se ndonje shoqeri nuk do te zbatoje pikat e me sipërme, nuk do ti jepen kartonat e aboneve. Kjo do te zbatohet edhe per muajt pasardhes.

-
36. **Për vitin 2009**, referuar të dhënave të shitjeve si dhe akteve të SHKTQ të administruara gjatë hetimit, lidhur me sasinë e aboneve të studentit të përfituara dhe të tregtuara nga secila prej ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, përkatësisht: FERLUT, ALBA TRANS, TIRANA LINES. TIRANA URBAN TRANS dhe "PARKU I TRANSPORTIT URBAN TE UDHETARVE", kanë bllokuar dhe nuk kanë tregtuar 80 % të sasisë së përfituar për periudhën janar – dhjetor 2009.
 37. **Për vitin 2010**, referuar të dhënave të shitjeve si dhe akteve të SHKTQ të administruara gjatë hetimit, lidhur me sasinë e aboneve të studentit të përfituara dhe të tregtuara nga secila prej ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, përkatësisht: Ferlut, Alba Trans, Tirana Lines dhe Tirana Urban Trans, vazhdojnë të kryejnë të njëjtën sjellje, duke bllokuar dhe mos tregtuar 80 % të sasisë së përfituar për periudhën janar – dhjetor 2010.
 38. **Për vitin 2011**, referuar të dhënave të shitjeve si dhe akteve të SHKTQ të administruara gjatë hetimit, lidhur me sasinë e aboneve të studentit të përfituara dhe të tregtuara nga secila prej ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, përkatësisht: Ferlut, Alba Trans, Tirana Lines dhe Tirana Urban Trans, kanë bllokuar dhe nuk kanë tregtuar 80 % të sasisë së përfituar për periudhën janar – dhjetor 2011.
 39. **Për vitin 2012**, referuar të dhënave të shitjeve si dhe akteve të SHKTQ të administruara gjatë hetimit, lidhur me sasinë e aboneve të studentit të përfituara dhe të tregtuara nga secila prej ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, përkatësisht: Ferlut, Alba

Trans, Tirana Lines dhe Tirana Urban Trans, kanë bllokuar dhe nuk kanë tregtuar 80 % të sasisë së përfituar për periudhën janar – qershor 2012.

40. Vendimet dhe rekomandimet të SHKTQ-së janë zbatuar nga ndërmarrjet anëtare ose jo të SHKTQ-së, sic evidentohet mëposhtë:

- a. Në ndërmarrjen “ALBA TRANS”, janë gjetur në formë elektronike tabela për vitet 2011 dhe 2012 ku paraqitet sasia e aboneve të përgjithshme, aboneve të studentit dhe aboneve të linjave të marra nga kjo ndërmarrje dhe sasia e shitur për secilën nga llojet e aboneve. Tabelat përmbajnë edhe një rresht, i cili quhet “BLOKUAR” që korrespondon me kolonën e aboneve të studentit dhe në të cilën jepet sasia e aboneve të studentit të bllokuara dhe të pa tregëtuara nga kjo ndërmarrje.
- b. Pranë ndërmarrjes “ALBA-TRANS” SHPK është gjetur korrespondencë elektronike midis një punonjësi të ndërmarrjes “ALBA-TRANS” SHPK dhe Sekretarit të Përgjithshëm të SHKTQ-së. Në këtë korrespondencë, të zhvilluar në datat 27.07.2012, 20.09.2012, 08.10.2012, 10.10.2012 dhe në datë 16.10.2012, flitet në lidhje me bllokimin e shitjes së aboneve të studentit dhe nxjerrjen në shitje të vetëm 20% të sasisë totale. Bllokimi do kryhej në zyrën e Shoqatës për të gjithë operatorët. Në një e-mail të dërguar Sekretarit të Përgjithshëm të SHKTQ-së nga punonjësi i “ALBA-TRANS” konfirmohet bllokimi i 80% të aboneve të studentit (4240 copë kundrejtë 5300 copë abone studentit) që kishte në dispozicion kjo ndërmarrje.
- c. Në ndërmarrjen “TIRANA LINES” SHPK, është gjetur shkresa me titull: “TABELË PËRMBLEDHËSE E KARTONAVE E ABONEVE PËR PLANIFIKIM MUJOR”, e cila i përket muajit shkurt 2012, në të cilën tregohen sasinë faktike të marrjes së aboneve të përgjithshme, studenti dhe linje, për secilën nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, përkatësisht: “FERLUT” SHA, “TIRANA LINES” SHA, “ALBA TRANS” SHPK, “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA, “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK dhe “OTTO-AL”. Në kolonën që i korrespondon aboneve të studentit, rezulton se 80% e sasisë së këtyre aboneve bllokohen nga të gjitha ndërmarrjet dhe vetëm 20% e tyre hidhen në shitje.

41. Pranë SHKTQ-së janë gjetur të gjitha porositë e kryera nga Shoqata për kartona të aboneve të studentit dhe të përgjithshme, për të gjitha linjat e shërbimit të transportit qytetas të Tiranës, si dhe muajin për të cilin janë porositur, për vitet 2011 dhe 2012. Nga krahasimi i numrit total të aboneve të përgjithshme dhe aboneve të studentit, numri i kartonave të porositur është i barabartë me shumën e aboneve të përgjithshme plus rreth 20% të shumës së aboneve të studentit.

42. Gjatë seancave dëgjimore ndërmarrjet “FERLUT” SHA dhe “ALBA-TRANS” SHPK, pranuan ekzistencën e një marrëveshjeje midis ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në transportin rrugor qytetas në qytetin e Tiranës, por pretendojnë se meqenëse të gjitha ndërmarrjet e këtij tregu kanë qenë pjesë e këtyre vendimeve, atëherë nuk plotësohet kushti i nenit 4, pika 1, të Ligjit Nr. 9121, që kërkon jo vetëm ekzistencën e një marrëveshjeje, por gjithashtu që marrëveshja të jetë e ndaluar dhe në bazë të kësaj dispozite. Në rastin konkret, vendimet e marra nga ndërmarrjet e tregut nuk kishin për objekt ose për pasojë pengimin, kufizimin apo shtrembërimin e konkurrencës në treg, sepse këto vendime nuk i shkaktonin dëm asnjë prej ndërmarrjeve në treg, pasi të gjitha ndërmarrjet ishin pjesë e këtyre vendimeve.

43. Gjithashtu, në pretendimet e saj ndërmarrja "FERLUT" SHA shprehet se: "Në rastin konkret, vendimet e marra mund të kenë dëmtuar konsumatorët që konkretisht janë studentët, por nuk dëmtojnë konkurrencën pasi asnjë nga ndërmarrjet e transportit publik qytetas nuk ka pësuar dëm, pasi të gjithë kanë qenë pjesë e këtyre vendimeve".
44. Një marrëveshje midis të gjithë ndërmarrjeve të tregut nuk mund të quhet e ndaluar vetëm nëse provohet se shumica e përfitimit nga kjo marrëveshje u kalon konsumatorëve. Ky fakt nuk provohet në rastin e marrëveshjes midis ndërmarrjeve objekt hetimi për bllokimin në masën 80% të aboneve të studentit, e cila i ka sjellë pasoja të drejtpërdrejta këtij grupi konsumator, studentëve, që kanë qënë të detyruar të blejnë bileta 50% më të shtrenjta.
45. Palët kanë pretenduar se sjellja e tyre ka ardhur si pasojë e mos-dhënies së rimbursimeve për abonetë e studentit dhe për kategoritë e tjera që përfitojnë udhëtim falas në transportin publik. Gjithashtu, pretendohet se kjo sjellje ka qënë e domosdoshme për tu mbrojtur nga falsifikimet e abuzimet e ndryshme të përdoruesve të biletave të pajtimit mujor (përdorimi i biletave mujore nga persona që nuk janë studentë).
46. Bazuar në aktet ligjore dhe rregullative mbi të cilat funksionon tregu objekt hetimi, si dhe sipas evidencave të grumbulluara gjatë procesit hetimor, vërtetohet se ndërmarrjet që operojnë në tregun përkatës duhet të ishin rimbursuar, dhe që Bashkia e Tiranës gjatë gjithë periudhës objekt hetimi 2007-20012 ka qënë në dijeni të fenomenit të kufizimit të tregëtimit të aboneve të studentit dhe nuk ka ndërmarrë asnjë masë.
47. Palët duhet të ndjekin, të gjithë mjetet e ligjshme për të adresuar si problemin e rimbursimit, ashtu edhe problemin e falsifikimeve dhe abuzimeve në bashkëpunim me institucionet përgjegjëse, si dhe në organet e ndjekjes penale në rastet e falsifikimeve, por kurrsesi nuk mund të përdorin një mjet të ndaluar nga ligji për mbrojtjen e konkurrencës pra duke u bërë pjesë e marrëveshjeve të ndaluara nga ky ligj.
48. Ligji për mbrojtjen e konkurrencës ka si qëllim mbrojtjen e konkurrencës së lirë dhe efektive në treg, e cila do të thotë lirinë për të konkurruar nëpërmjet ndalimit të marrëveshjeve antikonkurrese dhe të abuzimit me pozitën dominuese, pavarësisht se interesat e operatorëve mund të realizohen duke shkelur ligjin.

Si përfundim, rezulton se ndërmarrjet "FERLUT" SHA, "TIRANA LINES" SHA, "ALBA TRANS" SHPK, "TIRANA URBAN TRANS" SHA, "PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE" SHPK dhe "OTTO-AL" SHPK me anë të vendimeve të marra në SHKTQ, kanë bërë një marrëveshje, si pasojë e së cilës kanë kufizuar tregtimin e 50% të sasisë së aboneve të studentit, për vitin 2007 dhe rreth 80% të sasisë së aboneve të studentit për periudhën 2008-2012. Nga evidencat konstatohet që ndërmarrja "OTTO-AL" SHPK nuk i ka zbatuar vendimet e SHKTQ-së si dhe ka dale nga tregu përkatës në muajin qershor 2012. Vendimet i anëtarëve të SHKTQ-së për të kufizuar sasinë e tregëtimit të biletave të pajtimit mujor (abone) studenti, përbëjnë evidenca direkte të një marrëveshje, si pasojë e së cilës është ulur pavarësia vendimmarrëse e palëve⁴. Në kuptim të nenit 3, pika 4 të Ligjit "Për mbrojtjen e konkurrencës", kjo përbën një marrëveshje, e cila në bazë nenit 4, pika 1, germa (b) të Ligjit është marrëveshje e ndaluar.

⁴ Notice of EC (2011/C11/01) "Guidelines on the applicability of article 101 of TFEU to horizontal co-operation agreement"

Për përcaktimin e masës së gjobës Autoriteti i Konkurrencës, në bazë të nenit 75 të Ligjit, si dhe në bazë të rregullores “Për gjobat dhe lehtësimin prej tyre”, ka marrë parasysh rëndësinë, kohëzgjatjen e shkeljes, rrethanat e tjera lehtësuese e rënduese për secilën ndërmarrje, si dhe bashkëpunimin me ndërmarrjen ankimuese.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 4, pika 1, gërma b) dhe c), nenit 24, shkronja d), nenin 74, pika 1, germa “a” dhe nenin 75, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, Rregullores “Për gjobat dhe lehtësimin prej tyre”,

V E N D O S I:

- I. *Lidhur me refuzimin për të njohur abonetë e përgjithëshme pa kartonin shoqëruar me logon e SHKTQ të ndërmarrjes “Alba-Trans”, si dhe refuzimin e dhënies së kartonave shoqëruar të aboneve të përgjithëshme ndërmarrjes “Gerard – A” :*
 1. Të gjobisë ndërmarrjen “FERLUT” SHA, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 337,133 (treqind e tridhjet e shtatë mijë e njëqind e tridhjetë e tre) lekë;
 2. Të gjobisë ndërmarrjen “TIRANA LINES” SHA për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 424,080 (katërqind e njëzet e katër mijë e tetëdhjetë) lekë;
 3. Të gjobisë ndërmarrjen “TIRANA URBAN TRANS” SHA, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 828,274 (tetëqind e njëzet e tetë mijë e dyqind e shatëdhjetë e katër) lekë;
- II. *Lidhur me kufizimin e tregtimit të sasisë së aboneve të studentit, për vitet 2007-2012*
 1. Të gjobisë ndërmarrjen “FERLUT” SHA, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 1,263,618 (një milion e dyqind e gjashtëdhjetë e tre mijë e gjashtë qind e tetëmbëdhjetë) lekë;
 2. Të gjobisë ndërmarrjen “TIRANA LINES” SHPK për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 777,618 (shtatëqind e shatëdhjetë e shtatë mijë e gjashtëqind e tetëmbëdhjetë) lekë;
 3. Të gjobisë ndërmarrjen “ALBA-TRANS” SHPK, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 615,434 (gjashtëqind e pesëmbëdhjetë mijë e katërqind e tridhjetë e katër) lekë;
 4. Të gjobisë ndërmarrjen “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 1,302,498 (një milion e treqind e dy mijë e katërqind e nëntëdhjetë e tetë) lekë;
 5. Të gjobisë ndërmarrjen “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK, për pjesëmarrje në marrëveshjen të ndaluar, në shumën prej 530,906 (pesëqind e tridhjetë mijë e nëntëqind e gjashtë) lekë;

- III. Mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës, ndaj ndërmarrjeve: “FERLUT” SHA, “TIRANA LINES” SHPK, “ALBA-TRANS” SHPK, “TIRANA-URBAN-TRANS” SHA , “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TË UDHËTARËVE” SHPK dhe “OTTO-AL” SHPK
- IV. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi dhe për komunikimin e tij ndërmarrjeve të mësipërme, si dhe Bashkisë së Tiranës.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS

Servete GRUDA
 (_____)

Anëtar

Koço BROKA
 (_____)

Anëtar

Iva ZAJMI
 (_____)

Anëtar

Rezana KONOMI
 (_____)

Zv. Kryetar

Lindita MILO (LATI)

K R Y E T A R

MENDIM PAKICE

i Komisionerit Koço Broka

Lidhur me Vendimin e Komisionit të Konkurrencës datë __.07.2013 “Për Vendosje gjobe ndaj ndërmarrjeve “Ferlut” Shpk, “Tirana Lines” Sha, “Alba Trans” Shpk, “Tirana Urban Trans” Sha dhe “Parku i Transportit Urban të Udhëtarëve” shpk për kufizim të konkurrencës në tregun e tregtimit të biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe studenti në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës”

Jam shprehur me Votë “Kundër”, me arsytet e mëposhtëme:

I- **Qëndrimi i shumicës.** Në përfundim të Hetimit të Thelluar, mbi bazën e Raportit të grupit të punës mbi “Hetimin e thelluar në transportin rrugor qytetas të udhëtarëve në Qytetin e Tiranës”, Relacionit të Sekretares së Përgjithshme, pretendimeve me shkrim të ndërmarrjeve nën hetim, si dhe në seancat dëgjimore, dosjen hetimore të Grupit të Punës, në mbledhjet e Komisionit të Konkurrencës shumica e anëtarëve të Komisionit të Konkurrencës vendosi :

“Lidhur me refuzimin për të njohur abonete të përgjithshme pa kartonin shoqëruar me logon e SHKTQ të ndërmarrjes “Alba-Trans”, si dhe refuzimin e dhënies së kartonave shoqëruar të aboneve të përgjithshme ndërmarrjes “Gerard-A” -1.Të gjobisë ndërmarrjen “Ferlut” SHA, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 337 133 (treqind e tridhjet e shtatë mijë e njëqind e tridhjet e tre) lekë; 2.Të gjobisë ndërmarrjen “Tirana Lines” SHA për pjesëmarrjen në marrëveshje të ndaluar në shumën prej 424 080 (katërqind e njëzet e katër mijë e tetëdhjetë) lekë; 3. Të gjobisë ndërmarrjen “Tirana Urban Trans” Sha, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 828,274 (tetëqind e njëzet e tetëmijë e dyqind e shtatëdhjetë e katër lekë.

Lidhur me kufizimin e tregëtimit të sasisë së aboneve të studentit, për vitet 2007-2012 1.Të gjobisë ndërmarrjen “Ferlut” SHA,, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 1263618 (një milion e dyqind e gjashtëdhjetë e tre mijë e gjashtëqind e tetëmbëdhjetë lekë; 2. Të gjobisë ndërmarrjen “Tirana Lines” SHA për pjesëmarrjen në marrëveshje të ndaluar në shumën prej 777 618 (shtatëqind e shtatëmbëdhjetë e shtatë mijë e gjashtëqind e tetëmbëdhjetë lekë; 3 Të gjobisë ndërmarrjen “ALBA –TANS” SHPK , për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 615 434 (gjashtëqind e pesëmbëdhjetë mijë e katërqind e tridhjetë) lekë. 4. Të gjobisë ndërmarrjen “Tirana Urban Trans” Sha, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, në shumën prej 1302498 (një milion e teqind e dy mijë e katërqind e nëntëdhjetë e tetë) lekë; 5. Të gjobisë ndërmarrjen “PARKU I TRANSPORTIT URBAN TE UDHETAREVE” SHPK. për pjesëmarrje në marrëveshjen e ndaluar , në shumën prej 530906(pesëqind e tridhjet mijë e nëntëqind e gjashtë) lekë.

II- Qëndrimi im si komisioner ndaj Raportit të Grupit të Punës, Relacionit të Sekretares së Përgjithshme dhe ndaj vendimarrjes së shumicës së Komisionit të Konkurrencës,

mbështetur në provat dhe faktet e ndodhura në dosjen e hetimore, pretendimet e paleve me shkrim, apo në seancat degjimore është :- Nga ana e grupit të punës nuk është kryer një hetim i plotë, objektiv i paanshëm; nuk është siguruar informacioni i nevojshëm dhe i domosdoshëm, për të mundësuar një gjykim të shëndosh e objektiv, për të përcaktuar saktë situatën problemore, shkaqet, fajësinë e masën e gjobës, por sidomos kapërcimin e situatës të kufizimit të konkurrencës në tregun e tregëtimit të biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe “studentit”. Në këto kushte unë nuk e miratova Raportin e Grupit të Punës dhe kërkoj ringritjen e një grupi pune për të bërë një hetim të plotë të mbështetur në prova dhe fakte. Mbi këtë bazë nuk jam dakort as dhe me qëndrimin e **shumicës** së Komisionit dhe për rrjedhojë kam dhënë votën KUNDER, duke propozuar, kryerjen e një hetimi objektiv e të paanshëm dhe sigurimin e një informacioni të plotë e të saktë para se të realizohet/et vendimarrja. Në kushtet e një hetimi jo të plotë dhe të dhënave të pasakta vendimarrja e komisionit, ose të paktën e imja do të ishte e deformuar.

II.1 Hapja e hetimit me kërkesën e ndërmarrjeve të interesuara, ose në bazë të një ankese të të tretëve. Karakteristikë e këtij procesi hetimor, është se kryerja e hetimit dhe vendimarrja e tij është bazuar në ankesat e ndërmarrjes **ALBA –TRANS” SHPK**“, e cila ka qënë prej vitesh në këtë treg dhe ankesës e ndërmarrjes **“Gerard-A”**, e cila hyri në Shtator 2012, në këtë treg, ndaj Shoqatës Kombëtare të Transportit Qytetas (SHKTQ), i përbërë nga anëtarët e saj **Tirana Urban Trans” Sha** , **“Tirana Lines” SHA, Ferlut” SHA**; pra ndaj konkurrentëve në tregun e aboneve të përgjithshme dhe “studentit”. Në vetvete hapja e hetimit mbi këtë bazë është e ligjshme dhe e parashikuar nga ligji Për Mbrojtjen e Konkurrencës.

Thelbi i ankesës nga ndërmarrja **ALBA –TRANS” SHPK**, nuk kishte dhe nuk ka të bëjë me denoncimin e ndonjë marrëveshje të ndaluar (si ajo e ndalimit të shitjes të gjithë aboneve të studentit, në vitin 2007 deri në 50 % dhe për periudhën 2008-2012 deri 80 %). **Për gjykimin dhe vlerësimin tim ajo është një marrëveshje që kufizon dhe deformat konkurrencën në tregun përkatës kam qënë dhe jam për ndalimin e saj por dhe për verifikimin e plotë objektiv të këtij ndalimi në fakt** ku ajo ka qënë pjesë së bashku me ndërmarrjet e akuzuara prej saj duke e konsideruar atë të ndaluar, por thjesht me atë se tre ndërmarrjet konkurrencte **“tregëtonin në kushte të padrejta abonete e përgjithshme duke mos i njohur abonete e shitura nga kjo ndërmarrje gjatë muajve Tetor - Nëntor 2012”** (Shih pikën 1 i Vendimit të Komisionit.) Duke shqyrtuar këto ankesa personalisht kam qënë dhe jam dakort me hapjen e hetimit paraprak dhe të thelluar duke qënë i ndërgjegjshëm për **sfidat** e hetimeve në raste të tilla (ankesa ndaj konkurrentëve) pa paragjykuar e prezumuar fajin paraprakisht.

Kjo për faktin se siç theksohet edhe në dokumentin e Komisionit të Konkurrencës “Politika Kombëtare e Konkurrencës” gjendja mund të përkeqësohet, nëse ndërhyrja e shtetit nuk është efektive. Praktika tregon se zgjidhjet nuk qëndrojnë vetëm midis tregjeve jo perfekte dhe ndërhyrjes së shtetit, por në mjaft raste midis tregjeve jo perfekte dhe ndërhyrjeve jo perfekte ose të mangta të shtetit” Ndërkohë ekonomisti i njohur Paul Heyne në librin e vet “Mënyra ekonomike e të Menduarit”⁵¹) tërheq vemendjen:-**“Historia e ndërhyrjes qeveritare në jetën ekonomike zbulon një model të tillë përkujdesje për interesa të veçantë të konkurruesve që është po aq e fuqishme**

5. Paul Heyne “Mënyra Ekonomike e të Menduarit” botim i shtëpisë botuese”Libri Universitar” Tiranë 1994 faqe 294

sa interesi i treguar për konkurrencën. Dhe këto të dyja nuk janë identike, edhe pse retorika jonë i përdor ato kaq shesh në mënyrë të ndërthurur”

Duke patur parasysh se interesi për mbrojtjen e konkurrencës s’është i njëjtë si interesi për konkurruesit, Komisioni i Konkurrencës ka qënë shumë i kujdesshëm në vendimarrje të tij. Në këtë rafsh në Vendimin Nr.273, Datë 18/03/2013 “Për një ndryshim në vendimin nr 262, datë 14.01.2013” Për Hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të transportit rrugor qytetas të udhëtarve në qytetin e Tiranës” në pikën 4 evidentohet:”**Komisioni i Konkurrencës çmon se sigurimi i një informacioni të plotë dhe të detajuar, për të parë më mirë sjelljen e ndërmarrjeve në treg është i nevojshëm për të siguruar një vendimarrje objektive”** Kjo është pranuar nga të gjithë anëtarët e Komisionit të Konkurrencës, pa ndonjë qëndrim ndryshe.**Por për fat të keq ky vendim jo vetëm që nuk është zbatuar për gjykimin tim,** (më poshtë do të sillen provat dhe fakte), por është anashkaluar në mënyrë të vetëdijshme nga grupi i punës, pa u kontrolluar nga ana e organeve eprore të Sekretariatit. Them se është anashkaluar në mënyrë të vetëdijshme dhe jo thjesht nga padija, të paktën për arsyet e mëposhtme.

II.2. Në mbledhjen e Komisionit të Konkurrencës, datë, 27.6.2013 me temë “Mbi prapsimet e grupit të punës ndaj pretendimeve të paraqitura nga ndërmarrjet “Tirana Urban Trans” shpk” Ferlut” sha, dhe ALBA –TRANS” SHPK” , duke patur parasysh mos reflektim të grupit të punës për kërkesat e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës Nr 273, Datë 18/03/2013, tërhoqa vemendjen në përgjithësi duke sugjeruar“ Drejtoria Juridike të përgatisë material për përgjegjësitë e stafit të Autoritetit të Konkurrencës në treg dhe për individët që shkelin kërkesat e ligjit dhe u shkaktojnë dëm të tretëve, të evidentojë përgjegjësitë ...”

Është e tepërt të thuhet se në një vend me ekonomi tregu dhe demokratik autoriteti i një institucioni shtetëror përfshirë dhe Autoritetin e Konkurrencës, nuk është një e drejtë, pushtet i pakufizuar, apo arbitrar i administratës, e drejtuesve të tyre për të vendosur gjoba, por një pushtet, që kërkon aftësi profesionale dhe integritet për të kontrolluar veprimet e “aktorëve” që deformatojnë konkurrencën, në përputhje me hapësirat që u jep ligji e rregulloret për të ushtruar atë ose këtë pushtet të çdo institucioni. Ndërkohë Kushtetuta mbron të drejtën e qytetarve dhe firmave **për të kërkuar për t’u trajtuar në mënyrë të drejtë e të barabartë para ligjit nga institucionet shtetërore.**

II.3.Lidhur dhe sa më sipër, në kushtet e mangësive të theksuara të hetimit të thelluar, konform kërkesave të Ligjit “për Mbrojtjen e Konkurrencës”, nga ana ime është kërkuar në mënyrë eksplicite që para vendimarrjes të Komisionit të sigurohet informacioni: i plotë qoftë e sintetik sipas kërkesave të mëposhtme:

“Për një vendimarrje sa më objektive.

Për të realizuar një vendimarrje objektive nga ana ime është e nevojshme të sigurohen ky informacion :

1. Operatoret e tregut, shtesat dhe pakësimet në tregun përkatës gjatë periudhës hetimore 2007-2012 + 2013 (shih Aneksi 1, bashkëlidhur)
2. Plotësimi i tabelës bashkëlidhur mbi abonete e porositura dhe të shitura, të përgjithshme, për “studentet” dhe së bashku (gjithsej)- Të dhënat të sigurohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve që emeton dhe shpërndan abonete dhe Bashkia Tiranë.
3. Urdhëri i Bashkisë për të furnizuar ndërmarrjen Gerard-A, në muajin e parë dhe në vazhdim (Tetor, Nëntor, Dhjetor 2012 Janar Shkurt, Mars, Prill, Maj ,Qershor 2012 me (5000) abone, sa studenti dhe të përgjithshme, qëndrimi i Shoqatës, dhe sa janë realizuar në fakt.

4. Evidenca Statistike Për Muajin Dhjetor dhe për Vitin 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 sipas Formularit të Bashkisë.
5. Evidenca Përmbledhse për sejcilin operator-Treguesit Tekniko Financiare për vitet 2007- deri në 2012 shih faqe 7 .
6. Evidenca Përmbledhse për Treguesit Tekniko –Financiare për vitin 2011 dhe vitin 2012 për të gjithë operatorët (me të dhëna të krahasueshme sipas tipeve të tabelave në faqen 6 dhe 7-të (po aty).
7. Evidenca Statistike për Muajin Qershor 2013 mujore dhe progresive sipas Formularit të Bashkisë faqe 6.) (per të konfirmuar zbatimin e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës)
8. Nga QKR , bilancet financiare të -6 operatorve në vitet 2007-2012 dhe për GERARD –A për vitin 2012 (përfshijto bilancet që janë)

Grupi i punës ka kthyer përsëri një përgjigje të pjesshme.

Më konkretisht. Të dhenat e Tabelës nr 2 janë pa të dhenat e ndermarrjet OTTO-AL.Nuk nuk është realizuar kërkesa e parë pikës 3 Pra nga ana ime u kërkuar shkresa “Urdhëri i Bashkisë ndaj SHKTQ për të furnizuar ndërmarrjen Gerard-A, duke filluar nga muaji Tetor 2012,” për t’u njohur se ku ishte/është mbështetur ky Urdhër, (në cilin ligj, apo akt tjetër ligjor, në cilin kriter për shpërndarjen e biletave te pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe të studentit Ishte e njohur se kjo shpërndarje është bazuar nga vitit 2007 deri në Qershorin 2012 në dy tregues:1) Numurin e autobusve për çdo linjë dhe 2) kapacitetin për çdo autobus) Shkresa ishte dhe është e nevojshme për t’ë ballafaquar qëndrimin-sjelljen e Bashkisë me atë të SHKTQ dhe ndërmarrjeve të akuzuara për këtë çështje dhe jo vetëm apo thjesht shkresa përcjellse për prodhimin shpërndarjen e biletave të udhëtimit të transportit qytetas, ndaj Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Ka qënë e njohur se Bashkia ndërkohë në shkresën përcjellse drejtuar Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, për prodhimin dhe shpërndarjen e biletave të udhëtimit, nuk i ka ballafaquar ato në vazhdimësi me shitjet në muajin paraardhës dhe nuk ka marrë masa për këto ndaj këtyre mosshitjeve gjatë gjithë periudhës hetimore (pra si organ mbikqyrës rregullator nuk ka marrë masa ndaj një marrëveshje të ndaluar që shkel konkurrencën në treg. Në një nga shkresat e ndërmarrjeve nën hetim të gjobitura evidentohet:”Nga ana e Bashkisë Tiranë për gjatë kësaj periudhe nuk kemi patur as një sanksion apo penalitet përse i përket blerjeve apo shitjeve për vitin 2012”

Nuk është siguruar informacioni i pikës 4 dhe për rrjedhojë dhe pikave 5, 6, Mjafton të mbajmë parasysh se gjatë periudhës hetimore por dhe në vitin 2011, në tregun përkatës kanë operuar 6 operatorë, ndërsa përgjigja nga ana e grupit të punës është vetëm për 4 operatorë, vetëm për “Tirana Urban Trans shpk” Ferlut” SH A, dhe ALBA –TANS” SHPK”, dhe “Tirana Lines” SHA, pa dhënë informacion se si kanë vepruar operatorët e tjerë, OTTO-AL SHPK,e “PARKU i TRANSPORTIT URBAN Të UDHËTARVE” SHPK të cilët mund t’i kenë shitur ose mos kenë shitur abonete e emetura dhe shpërndara nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve gjatë periudhës hetimore 2007-2012.

Sipas shkresës me nr protokollit 52/1 të AK datë 8.02.2013 të “Parkut të Transportit Urban të Udhëtarve” për vitin 2012, numuri i aboneve të studentit të blera dhe të shitura ka qënë respektivisht 6571-6507 copë, për vitin 2011 4500-4500 copë, për vitin 2010- 4500-4500 copë. Këto të dhëna janë të ndryshme nga ato në Tabelën e përmendur më sipër. Kjo ndërmarrje është trajtuar me të njëjtin koeficient vite shkeljesh 6 si ndërmarrjet e tjera që kanë realizuar shkelje për një periudhë 6 vjet (shih më poshtë- kur trajtohet tabela e llogaritjes së gjobës). Në çdo rast Grupi Hetimor pasi ka bërë çekimet dhe ballafaqimet përkatëse të të dhënave nga burimet e ndryshme duhet të pasqyrojë se cilat janë të dhënat e sakta, nga janë marrë ato duke evidentuar se cili subjekt nuk ka dhënë informacion të saktë.

Ndërkohë formulari i Bashkisë bashkëngjitur pyetjeve të bëra nga ana ime, ka qënë për të siguruar në mënyrë eksplicite informacionin për **numrin e aboneve të studentit dhe të përgjithshme të blera e të shitura**, veç e veç; ndërsa nga ana Grupit të Punës është dhënë përgjigje vetëm për të Ardhurat gjithsej, të klasifikuar kjo për bileta, abone, të tjera, por duke përfshirë detajimin në abone studentit (copë –vlerë) dhe në abone të përgjithshme.

Këtu do patur parasysh se Grupi i Punës në përgjithësi ka paraqitur informacionin që shumica e ndërmarrjeve ka ofruar, pra të dhënat për abone studentit dhe të përgjithshme, në sasi dhe në vlerë veç e veç për çdo muaj e vit, gjatë gjithë periudhës hetimore por dhe gjatë muajit Janar –Shkurt 2013, në një nga ndërmarrjet ankuese që ka marrë dhe lehtësimet më të mëdha nga gjoba, Alba Trans nuk e ka dhënë informacion se sa janë abonetë e përgjithshme dhe të studentit të blera dhe të në copë e në vlerë, si gjatë periudhës hetimore por dhe për muajt Janar-Shkurt, për të mësuar se si e ka zbatuar vendimin nr 263, datë 14.01.2013 të Komisionit të Konkurrencës për masat e përkohshme. Pra nuk ka trajtim të barabartë ndaj firmave.

Siç pohohet në pikën 9 të Vendimit të shumicës së Komisionit “Për ndërmarrjen Alba Trans të dhënat janë vetëm në vlerë, të cilat vlerësohen përafërsisht me 60 % të sasisë së aboneve të studentit të përfituara për periudhën Janar-Shkurt 2013.”

Mbështetur në këtë fakt dhe në atë se ndërmarrja Tirana Lines ka blerë 3900- copë abone studentit dhe ka shitur 2010 copë për periudhën Janar - Shkurt 2013, unë nuk mund të jem dakort me pikën 10 të Vendimit të Shumicës së Komisionit të Konkurrencës sipas të cilit:

“10. Sa më sipër, të gjithë ndërmarrjet objekt hetimi në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarve në qytetin e Tiranës e kanë zbatuar Vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr 263, datë 14.01.2013, duke hedhur në treg në mënyrë të pavarur nga njeri tjetri të biletave të pajtimit mujor për nxënësit dhe studentë (abone studentit)”

Në fakt të dhënat- provat dhe faktet hedhin dritë se kërkesat e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës janë zbatuar në mënyrë të pjeshme nga disa ndërmarrje dhe nuk janë zbatuar nga ndërmarrje të tjera përfshirë ndërmarrjen ankuese.

Ndërsa duke mos u siguruar informacioni i pyetjes 7, i cili do hidhte dritë **të plotë** e të qartë për këdo se si po zbatohet, apo jo Vendimi i Nr 263 datë 14.01.2013 i Komisionit të Konkurrencës”, **në fakt konfirmohet se veprimtaria e grupit të punës për mungesën e një hetimit të plotë, objektiv e të paanshëm, është e vetëdijshme** duke dëmtuar kështu seriozisht veprimtarinë e rolin e Komisionit të Konkurrencës, por dhe Autoritetit të Konkurrencës, duke e zëvendësuar mbrojtjen e konkurrencës me mbrojtje të konkurrentëve, duke dëmtuar seriozisht besimin e firmave ndaj këtij institucioni.

Gjykimi im është se pa informacionin e plotë me të njëjtën metodologji (i mundshëm për t’u siguruar objektivisht nga Autoriteti i Konkurrencës) për tregun përkatës se si paraqitet Ai në rastin e dhënë, emetimi, shpërndarja, shitja e aboneve të përgjithshme, e studentit, për të gjithë operatorët e marrë nën hetim, si veç e veç por dhe në tërësi, si në vlerë dhe në tregues natyrorë, për çdo vit të periudhës hetimore, nuk ka mundësi të njohim situatën reale, shkakun dhe fajësinë apo përmasat e tij të gjithësecilit por dhe përcaktimin e rmasave dhe rekomandimeve përkatëse nga ana e Komisionit të Konkurrencës, konform kërkesave të Ligjit. Nga ana e grupit të punës jepet një informacion për *ALBA –TRANS” SHPK, i ndryshëm metodologjikisht nga ai për ndërmarrjet e tjera*. Në këto kushte si komisioner zor se mund të realizoj një gjykim objektiv e të paanshëm pa rrezikuar që mbrojtja e konkurrencës, të precipitohet dhe infiltrojë në mbrojtjen e njëanshme të këtij, apo atij konkurrenti dhe dënimin e pamerituar të një konkurrenti tjetër. Kjo nuk është një mundësi hipotetike por reale.

II.4 Mjafton të mbahet parasysh se **tregu përkatës** për të cilin në AK askush nuk ka kontestim, është “... **tregëtimi i biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe studentit në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarve në qytetin e Tiranës**” Në nenin 4 pika 1

dhe 3 të Rregullores “Për gjobat dhe lehtësimin e prej tyre” **Vlera bazë e gjobës**, thuhet “1. Komisioni në përcaktimin e vlerës bazë, përdor vlerën e të ardhurave nga shitja e produkteve të ndërmarrjes, me të cilat lidhet në mënyrë të drejtpërdrejtë, ose të tërthortë, shkelja e kryer, në tregun përkatës. Komisioni merr për bazë vlerën e shitjeve të realizuara nga ndërmarrja gjatë vitit të fundit financiar të pjesëmarrjes në shkelje. Këtu e më pas “vlera e shitjeve” ...3. Autoriteti, në përcaktimin e vlerës së shitjeve nga një ndërmarrje, përdor të dhëna të plota e të besueshme që disponon për atë ndërmarrje. Kur të dhënat që janë vënë në dispozicion nga një ndërmarrje janë të paplota ose jo të besueshme, Autoriteti mund të përcaktojë vlerën e shitjeve të saj mbi bazën e të dhënave të pjesëshme që ai ka siguruar dhe/ose çdo informacioni tjetër të cilin ai e sheh si të përshtatshëm”

Por si është përcaktuar Vlera bazë e Gjobës nga Grupi i Punës mbështetur në shkresën me nr protokollin 108/1 datë 23.07.2013 të Grupit të Punës, mbi bazën e së cilës është marrë dhe vendimi nga Shumica e Komisionit të Konkurrencës ?

Disa nga treguesit e marrë për bazë për llogaritjen e gjobës, nga Grupi i Punës dhe Shumica e Komisionit të Konkurrencës.

1.2. Nga sa më sipër rezulton se në përlogaritjen e gjobës nuk merret për bazë vlera e tregut përkatës por njëherë merret volumi i shitjeve fakt të Aboneve të Studentit, (që është sa 1/5 e aboneve të emetuara, në vitet 2008-2012), një herë volumi i shitjeve të Aboneve të Përgjithshme fakt.

2. Nga procedura e llogaritjes së gjobës rezulton se në dy rastet ndërmarrjet i paskan dhënë fund deformimit të konkurrencës në këtë, për të cilin janë gjobitur.

Në fakt kjo nuk ka ndodhur. Mbështur në Tabelen 1 Sasia e përfutur dhe tregëtuar e aboneve të studentit për periudhën Janar- Shkurt 2013, paraqitur në Raportin e hetimit të Thelluar, faqe 11 për firmat Alba-trans dhe Tirana Lines nuk provohet pretendimi se ndërmarrjet kanë zbatuar Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr 263, datë 14.01.2013 duke hedhur në treg të gjithë sasine e biletave të pajtimit mujor për nxënësit e studentet. Pavarësisht nga provat dhe faktet, grupi i punës angazhohet të japë certifikatën e virgjërimit të konkurrencës në këtë treg.

E njëjta gjë mund të thuhet për pretendimin se ndërmarrja i jep fund shkeljes lidhur me kartonin shoqëruar të aboneve. Aktualisht përdorimi i aboneve të përgjithshme bëhet me kartonin shoqëruar (me të cilin unë jam dakort dhe unë nuk e konsideroj shkelje nga ana e ndërmarrjeve) si në muajin Qershor 2012 -pra para hapjes së hetimit nga ana e konkurrencës ashtu dhe në muajin Qershor-Korrik 2013.

3. Ndërsa lidhur me lehtësimin nga gjoba për ndërmarrjen Alba Trans, personalisht jam i mendimit se nuk jemi para një situatë të përcaktuar në Nenin 77 pika 1 të Ligjit nr nr 9121, datë 28.07.2003”Për Mbrojtjen e Konkurrencës të ndryshuar sipas të cilës”Lehtësimi nga gjobat 1.Një ndërmarrje, të përfshirë bashkë me të tjerat në një marrëveshje të ndaluar sipas nenit 4, mund t’i jepet lehtësimi, i plotë ose i pjesëshëm, nga gjobat, nëse ajo ndihmon në zbulimin dhe ndalimin e marrëveshjes së ndaluar, si dhe përcaktimin e personave përgjegjës, duke siguruar të dhëna, të pazotëruara më parë nga Autoriteti”

Në vendimarrjen e shumicës së Komisionit të Konkurrencës ka qëndrime të njëanshme jo objektive e të pa bazuara në prova dhe fakte. Nga ‘to rezulton se veprimtaria e Autoritetit të Konkurrencës në tërësi nuk ka patur dhe nuk ka efekte reale në këtë treg deri tani për rivendosjen e konkurrencës, veç gjobës së vendosur.

III. Rregullimi i Tregut.

III.1 Tregu i tregëtimit të biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe studenti në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës **është një treg plotësisht i rregulluar** ku aktorë kryesorë përveç ndërmarrjeve që operojnë në këtë treg janë:

Këshilli i Ministrave. Cmimet në tregun e transportit urban për biletat dhe biletat e pajtimit mujor, aboneve të përgjithshme, të linjës dhe studentit rregullohen, përcaktohen nga shteti-Këshilli i Ministrave dhe nuk vendosen në mënyrë të lirë nga ndërmarrjet.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve e cila emeton dhe shpërndan biletat e pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme, të linjës dhe studentit.

Bashkia Tiranë e cila licenson ndërmarrjet që operojnë në këtë treg dhe rregullon e mbikqyr veprimtarinë e tyre, përfshirë shpërndarjen e aboneve të përgjithshme dhe të studentit.

Agjensitë e Udhëtimit që shesin biletat e pajtimit mujor.

III.2. Operatorët e tregut përkatës. Operatorët që kanë vepruar në këtë treg gjatë periudhës të hetimit të thelluar 2007-2012, kanë qënë ndërmarrjet e mëposhtme:

- 1.FERLUT Shpk; gjatë gjithë periudhës
- 2.TIRANA LINES SHA gjatë gjithë periudhës
- 3.TIRANA URBAN TRANS SHA gjatë gjithë periudhës.
- 4.“PARKU I TRANSPORTIT URBAN Të UDHETARVE” SHPK- gjatë gjithë periudhës.
- 5.OTT-AL SHPK DERI –Nga vitit 2007 deri në Qershor 2012
- 6.GERARD Vetëm për periudhën Shtator-Dhjetor 2012 dhe më pas.

Krahas tyre operon:Shoqata Kombëtare e Transportit Qytetas (SHKTQ)

III.3 Rregullimi i Cmimeve-tarifave. Në këtë treg të rregulluar, çmimi- tarifat e biletave në tërësi por dhe biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme, linjës dhe studentit, nga të cilat sigurohen të ardhurat e ndërmarrjeve në këtë treg, përcaktohen nga shteti- Këshilli i Ministrave dhe çmimi i tyre është i përcaktuar në një periudhë të dhënë. Ndryshimi më i fundit i tyre ka qënë VKM Nr 637 datë 21.5.2008.

Tarifat e transportit qytetas (në lekë)						
Nr	Emertimi	Njësia	VKM-146-26.2.1998	VKM 45-22.1.2004	VKM-637-21.5.2008	Rritja 2008/2004 në %
1	Bilete vajtje ose kthim	lek	15	20	30	150.00
2	Abone 1 linjë	lek	?	600	900	150
3	Abone e pergjithshme	lek	?	800	1200	150

4	Abone për nxënës, studentë	lek	330	400	600	150
---	----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Kjo gjendje ndodh megjithatë në këtë treg kanë ndodhur ndryshime shumë të mëdha si në çmimin e karburantit ashtu dhe rinovimin e mjeteve të transportit, pra në pjesën e shpenzimeve të ndërmarrjeve që operojnë në këtë treg. Është e tepërt të thuhet se qoftë vetëm për këto aspek ky treg paraqitet një treg me probleme. Megjithatë duke patur parasysh se çmimi –tarifat në këtë treg janë rritur 3-4 here më shumë se sa rritja mesatare e ICK krahasuar me vitin 1990, çdo pretendim i SHKTQ për të zbatuar subvencione kërkon një studim e vlerësim të posaçëm nga organet përkatse Këshilli i Ministrave dhe Bashkia.

Mos shitja e aboneve të studentit (marrëveshja e ndaluar për kufizimin e konkurrencës) ka ndodhur si para rritjes së fundit të tarifave në Maj 2008 dhe pas tij, megjithatë rritja e tyre ishte jo e vogël 50 %, duke patur parasysh se është vendosur një çmim që të mundësonte blerjen e mjeteve të reja nga ndermarrjet private për realizimin e këtij shërbimi.

Në se gjatë muajit Mars të këtij viti ndërmarrje që operojnë në këtë treg i kanë kërkuar Kryeministrit rritjen e çmimit të biletave dhe aboneve në transportin qytetas (dyfishimin e tyre pas kërkesës që i kanë bërë vite më parë edhe Bashkisë) natyrisht nuk është Autoriteti i Konkurrencës që duhet t'u japë një përgjigje në vend të aktorëve që rregullojnë dhe mbikqyrin këtë treg. Në rastin më të mirë në kushtet kur Autoriteti po trajton ankesat për këtë treg duhet të sigurojë fillimisht informacionin që japin evidencat vjetore e mujore për treguesit ekonomike financiare teknike të Bashkisë të ballafaquara me bilancet e ndërmarrjeve. Vetëm pas kësaj mund të japë një opinion të plotë dhe rekomandimet e bazuara në Ligjin Për Mbrojtjen e Konkurrencës Për rrjedhojë personalisht i përmbahem qëndrimit se marrëveshja midis ndërmarrjeve që kanë operuar në këtë treg për mos shitjen të aboneve të studentit, 50 % për vitin 2007 dhe 80 % për vitet 2008-2012 të paktën pas majit 2008 dhe gjatë gjysmës së atij viti është një marrëveshje që ka ndodhur pavarësisht dhe nuk mund të justifikohet nga problematikat e tjera në këtë treg. Në çdo rast problemet në këtë rafsh trajtohen dhe zgjidhen nga organet që rregullojnë këtë treg Këshilli i Ministrave, Bashkia në lidhje dhe bashkëpunim me ndërmarrjet që operojnë në këtë treg dhe shoqatat e tyre.

III.4 Rregullat e funksionimit të tregut të tregëtimit të biletave të pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme dhe studenti në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtarëve në qytetin e Tiranës; gjatë periudhës të hetimit të thelluar 2007-2012.

Si gjatë hetimit por dhe në Raportin e Hetimit të Thelluar nuk është hedhur dritë e plotë dhe e qartë mbi rregullat dhe **sidomos për zbatimin e tyre nga aktorët rregullues**, veprimtari nga e cila varet dhe veprimtaria dhe sjellja e ndërmarrjeve, ndonse aktet ligjore në vetvete janë listuar në Raportin e Hetimit të Thelluar (shih faqe 7).

Ankesat e drejtuara ndaj Autoriteti të Konkurrencës hedhin dritë se në këtë në këtë treg ka probleme si në sjelljen e ndërmarrjeve por jo vetëm por dhe në sjelljen e aktorve rregullues e mbikqyrë. Por siç ndodh në mjaft raste problem me sa duket nuk janë vetë problemet por fakti se si trajtohen ato nga institucionet shtetërore, përfshirë këtu Autoritetin e Konkurrencës në rastin e dhënë, i cili u përfshi për trajtimin e tyre.

Për më tepër për Autoritetin e Konkurrencës po rezulton se në plan të parë, po precipiton çështja se si janë trajtuar ato nga Grupi i Punës të ngritur për hetimin paraprak dhe të thelluar të tij, nga Sekretariati që mbikqyr veprimtarinë e grupit të punës, si janë trajtuar provat dhe faktet nga

Këshilltari i Kabinetit të Komisionit të Konkurrencës, në se faktet dhe provat trajtohen në mënyrë të plotë e të paanshme apo në mënyrë të pjesshme e të njëanshme. Nga mënyra dhe rezultatet e tyre varet dhe vendimarrja e Komisionit të Konkurrencës.

III.4.1 Aktet ligjore e nënligjore

Siç përmenda edhe më lart një ndër aktorët e rëndësishëm që merr pjesë dhe ndikon në rregullimin e këtij tregu është Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve e cila emeton dhe shpërndan biletat e pajtimit mujor (aboneve) të përgjithshme, të linjës dhe studentit. Veprimtaria e saj lidhur me këtë çështje gjatë periudhës hetimore 2007-2012, është rregulluar midis të tjerash nga:- VKM NR 183 , DATë 28.3.2007 për ORGANIZMIN, SHTYPJEN DHE EMETIMIN E BILETAVE TE TRANSPORTIT RRUGOR,

UDHEZIMI Nr 11, datë 25.3.2007 për ‘ORGANIZIMIN, SHTYPJEN DHE EMETIMIN E BILETAVE TE TRANSPORTIT RRUGOR;

VKM NR 643, DATE 11.6.2009 Për”PRODHIMIN, SHPERNDARJEN DHE PAISJEN E UDHETARVE ME BILETA TRANSPORTI RRUGOR”

III.4.2 Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe veprimtaria e ndikimi i saj në mirëfunksionimin e tregut përkatës dhe rivendosjen e konkurrencës në këtë treg

Në VKM dhe Udhëzimin e vitit 2007, kërkohet:

“Agjensitë e udhëtarve, të licensuara nga Ministria e Transporteve dhe organeve tatimore, terheqin biletat e udhëtarve dhe abonetë nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve me çmimin e prodhimit , në mënyrë të organizuar.

Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve nënshkruan aktmarrëveshje me shoqatat e transportit të udhëtarve për bashkërendimin e punës për sigurimin e zbatimit të legjislacionit në transportit rrugor.

Gjithashtu, drejtoria e Pergjithshme e tatimeve nxjerr rregullore të posaçme për administrimin e kërkesave , realizimin e porosive dhe shpërndarjen e biletave të transportit rrugor të udhëtarve “

Pra fryma dhe gërma sipas këtyre akteve rregullatore ishte se biletat shiten nga Agjensite e Udhëtimit, ndërsa alokimi i aboneve midis ndërmarrjeve rregullohej edhe nga bashkërendimi i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve Shoqatatë e transportit të udhëtarve, siç është dhe SHKTQ.

Ndërsa me VKM nr 643, datë 11.6.2009, midis të tjerash kërkohet:

”Terheqja e biletave për transportin rrugor të udhëtarve, për shërbimin qytetas, ndër qytetas, rreth qytetas dhe transportin ndërkombëtar rrugor realizohet nga shoqëritë e licensuara për këtë lloje transporti apo nga përfaqësuesi i agjensisë së transportit (në se shoqëria e licensuar disponon edhe agjensi udhëtimit). Terheqja e biletave kryhet pranë drejtorive rajonale tatimore, kundrejt kostos së prodhimit të tyre”

Pra nuk është vështirë të shihet se tashmë me aktet e reja ligjore- rregulluese (për të cilat duhet evidentuar se nuk kanë abroguar aktet paraardhëse, duke krijuar mundësinë e një kakafonie) Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve nuk e ka detyrueshme të bashkëpunojë më me Agjensitë e Udhëtarve duke

bashkërenduar me shoqatat e transportit të udhëtarve, por ajo bashkëvepron drejtpërdrejt me shoqëritë e transportit ose përfaqësuesit e agjensisë së transportit.

Ky ndryshim në aktet ligjore, duke mos abroguar VKM dhe Udhëzimin e vitit 2007, duke lënë në hije bashkëpunimin me shoqatat e transportit, krijon potencialisht një ngërç dhe nuk krijon kushtet e nevojshme për transparencën e nevojshme e të domosdoshme që kanë nevojë ndërmarrjet që operojnë në tregun përkatës për të njohur se sa është emetimi, shpërndarja por edhe shitja e aboneve të përgjithshme dhe të studentit si në tërësi por dhe nga çdo ndërmarrje. **Në kushtet kur bleresit e aboneve në një ndërmarrje udhëtojnë dhe në linjat e ndërmarrjeve të tjera, kjo transparencë është jo vetëm e nevojshme por dhe e domosdoshme dhe kusht i domosdoshëm për funksionimin e konkurrencës në këtë treg. Të ardhurat e secilës ndërmarrje varen në fakt nga shitja e aboneve të përgjithshme dhe të studentit të shitura por dhe kriteret e shpërndarjes së tyre midis ndërmarrjeve. Për rrjedhojë interesimi ndërmarrjeve për ‘to apo për shpërndarjen e kartonave është një veprim i ligjshëm dhe i shërbën mbrojtjes reale të konkurrencës**

Mungesa e transparencës së Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve ndaj Autoritetit të Konkurrencës, për të mos i dhënë informacionin e kërkuar lidhur me emetimin shpërndarjen e aboneve të përgjithshme dhe të studentit, të kërkuar zyrtarisht nga Grupi i Punës, për t'i ballafaquar këto të dhëna me të dhënat e firmave dhe Bashkisë për shitjen e tyre si gjatë periudhës hetimore por dhe gjatë periudhës pas hetimore, nuk mundëson një hetim të plotë dhe objektiv dhe për rrjedhojë një vendimarrje objektive nga Komisioni i Konkurrencës. Për gjykimin tim ky defekt dhe mungesa e transparencës duhet shmangur jo vetëm ndaj Autoritetit të Konkurrencës por dhe ndaj çdo ndërmarrje që operon në këtë treg dhe që e kërkon këtë informacion. Vendosja e kësaj transparencë është një nga kushtet për shmangjen e marrëveshjeve të ndaluara që dëmtojnë konkurrencën në këtë treg, një kusht i domosdoshëm për rivendosjen e konkurrencës në këtë treg. Për rrjedhojë mendoj se duhet të përbëjë dhe një nga elementet e vendimarrjes dhe rekomandimeve të Komisionit të Konkurrencës për të mundësuar rivendosjen dhe funksionin e konkurrencës në tregun përkatës.

4.2.3 Veprimtaria e Bashkisë për rregullimin e këtij tregu.

Në përputhje me Ligjin nr 8308, datë 18.3.1998 “Për transportet Rrugore”- ndryshuar, sipas nenit 10 pika b) Tarifat e transportit të udhëtarve zbatohen mbi bazën e dispozitave të ligjit “për çmimet dhe tarifat” Tarifat e transportit të udhëtarve me subvencion nga shteti miratohen nga Këshilli i Ministrave. Ndërsa sipas Nenit 14 të tij “Këshilli bashkiak, duke u mbështetur në nevojat e popullsisë për transportin qytetas, përcakton linjat, organizon, financon dhe vendos për këtë lloj transporti brenda juridiksionit të vet. Transporti qytetas kryhet me autobus vetëm nga shoqëritë, të cilat kanë shprehur në aktet e themelimit, si objekt të veprimtarisë, veprimtarinë e transportit të udhëtarve. Licenca për transporti qytetas jepet nga kryetari i Bashkisë”

Si mbi bazën e ligjit por dhe në fakt Bashkia Tiranë ka një mbikqyrje të plotë dhe të gjithanshme për këtë treg që mundëson dhe mundëson si ruajtjen dhe rivendosjen e konkurrencës në këtë treg. Ajo siguron informacion të plotë çdo muaj dhe vit për numurin e aboneve të përgjithshme dhe të studentit të emetuara, shpërndara, shitura, porosituara, evidentuar në dokumentat ekonomike financiare dhe bilancet e ndërmarrjeve, të dhëna të tjera teknike- ekonomike-financiare që mundësojnë jo vetëm zbulimin e marrëveshjeve të ndaluara që dëmtojnë tregun, konkurrencën, konsumatorin por dhe shmangien e tyre dhe rivendosjen e konkurrencës në treg. Sjellja e çdo ndërmarrje në këtë treg është e ndërvarur drejtpërdrejt nga veprimtaria e Bashkisë.

Në këtë rafsh natyrshëm lindi kërkesa se cili është akti ligjor rregullator i Bashkisë Tiranë- si rregullues i drejtpërdrejtë i këtij tregu, që rregullon shpërndarjen e biletave mujore (aboneve) të studentit të përgjithshme dhe të studentit në shërbimin qytetas në Tiranë ?

Sipas informacionit të siguruar në dosjen hetimore dhe shpjegimeve nga Bashkia Tiranë rezulton se:

“Shpërndarja e aboneve ishte bërë në marrëveshje midis opertorve.

Kjo është ndryshuar me urdhërin e Kryetarit të Bashkisë Tiranë Nr 281, datë 12.4.2012 mbi “Mënyrën e shpërndarjes së numurit të biletave të pajtimit mujor për transportin qytetas të udhëtarve” sipas të cilit:

“1. Shpërndarja e numrit të biletave të pajtimit mujor për operatorët qytetas, të bëhet duke u bazuar mbi evidencat vjetore të deklaruara për sejcilën linjë gjatë vitit fiskal parardhës.

2 Planifikimi vjetor për shpërndarjen e numrit të biletave të pajtimit mujor për sejcilën linjë, të bëhet njëherë në vit.

3. Për zbatimin e këtij urdhëri, ngarkohet Drejtoria e Transportit dhe Lëvizshmërisë.

4. Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë”

Por Ky urdhër është ndryshuar me Urdhërin e Kryetarit të Bashkisë Tiranë të datës 281/1, datë 25.07.2012 “Pë revokimin e Urdhërit të Kryetarit të Bashkisë Nr 281, datë 12.04.2012 mbi “Mënyrën e shpërndarjes së numrit të biletave të pajtimit mujor për transportin qytetas të udhëtarve” :

1. Revokimin e Urdhërit Nr 281, datë 12.4.2012 mbi Mënyrën e shpërndarjes së numurit të biletave të pajtimit mujor për transportin qytetas të udhëtarve.
2. Të kryhet studim mbi baza sondazhi për përcaktimin e strukturës reale të udhëtarve në çdo linjë.
3. Të mbetet në fuqi shpërndarja para daljes së Urdhërit Nr 281, datë 12.04.2012 deri në përfundim të studimit.
4. Për zbatimin e këtij urdhëri, ngarkohet Drejtoria e Transportit dhe Lëvizshmërisë.

5. Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë”

Pra sipas kateve nën ligjore- kanë mbetur në fuqi kriteret dhe rregullat, mbi bazë e të cilave kishin operuar ndërmarrjet dhe SHKTQ. Por në vend të zbatohet ky rregull dhe për rrjedhojë kriteret e njëjta dhe për Firmën e re Gerald –A që hyn në treg, shpërndarja e aboneve përcaktohet jo mbi bazën e kriterëve të njëjta , por përcaktohet nga Bashkia.

Pra është Bashkia ajo që ka deformuar konkurrencën në tregun përkatë, dhe jo ndërmarrjet FERLUT Shpk; TIRANA LINES SHA; TIRANA URBAN TRANS SHA.dhe SHKTQ që kërkojnë të shpërndahen aq abone sa rezultojnë nga përlllogaritjet mbi bazen e kriterëve të përcaktuara të barabarta për të gjithë. Në këtë rafsh dhe qëndrimi i tyre për të shpërndarë abonetë me kartonin shoqërues është një veprim i drejtë dhe në funksion të mbrojtjes së konkurrencë në treg. Për rrjedhojë jam kundër lidhur me vendimin e Shumicës së Komisionit të Konkurrencës 1. Të gjobisë ndërmarrjen “FERLUT” SHA, TIRANA LINES SHA; TIRANA URBAN TRANS SHA Lidhur me refuzimin për të njohur abonetë e përgjithshme pa kartonin shoqërues me logon e SHKTQ të ndërmarrjes “Alba-Trans”, si dhe refuzimin e dhënies së kartonave shoqërues të aboneve të përgjithshme ndërmarrjes “Gerard-A

Konkurrenca në këtë treg është deformuar për gjykimin tim nga rregullatori Bashkia, duke mos respektuar rregulla të njëjta për të gjithë operatorët e në këtë treg, duke përcaktuar vetë se sa abone do të shpërndahen për këtë ose atë operator, duke mos ruajtur kritere të njëjta për të gjithë. Konkurrenca deformohet kur në vend të zbatimit të kritereve të njëjta dhe për ndërmarrjen e re Gerard-A, përcaktohen numurat e aboneve të përgjithshme dhe aboneve të studentit.

Për rjedhje Komisioni duhet të dalë me vendim me Rekomandimet përkatëse për rivendosjen e konkurrencës në këtë treg deri sa të përfundojë studimi dhe kriteret dhe rregullat aktuale të zëvendësohen me rregulla dhe kritere të reja .

Ndërkohë Bashkia duhet të jetë më transparente me Autoritetin e Konkurrencës. Këtu e kam fjalën për transparencën që duhet të ketë Bashkia Tiranë lidhur me detyrimin ligjor për të dhënë informacionin e kërkuar nga Grupi i Punës në datë 28/01/2013 ku i kërkohej midis të tjerash numuri i total i aboneve të përfituara dhe shitura nga secili operator gjatë periudhës Janar 2007-Dhjetor 2022, të ndara sipas llojit (të përgjithshme dhe studenti) dhe muajve.

Duke pasur informacionin mbi emetimin, shpërndarjen, e aboneve të përgjithshme e të studentit shitjen e tyre, evidentimin e tyre në evidencat e dërguara në Bashki por dhe të pasqyruara në Bilancet e ndërmarrjeve Rregullatori i drejtpërdrejtë Bashkia Tiranë i ka të gjitha mundësitë të realizojë dhe kontrollojë zbatimin e konkurrencës në këtë treg, duke përjashtuar deformimet e tij që mund të vijnë nga sjella e mundshme e ndërmarrjeve të veçanta. Fakti që ajo nuk e ka dhënë këtë informacion të plotë në Autoritetin e Konkurrencës dhe të njëjlojtë për të gjithë ndërmarrjet dëshmon se roli i saj në mbrojtjen dhe promovimin e konkurrencës është i mangët Komisioni i Konkurrencës duhet ta disponojë këtë informacion për të realizuar detyrën e vet funksionale që i ngarkon ligji.

4.3 Trajtimi i barabartë i gjithë ndërmarrjeve në treg.

Siç është evidentuar edhe më lart gjatë periudhës hetimore 2007-2012 në tregun përkatës kanë operuar gjashtë ndërmarrje. Ndërsa Grupi i Punës ka pretenduar se “Referuar evidencave në formë të shkruar dhe elektronike, të gjetura pranë ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtarve në qytetin e Tiranës dhe pranë SHKTQ-së, rezultoi se ndërmarrjet “FERLUT”SHPK, ‘TIRANA LINES’ SHA , ‘ALBA TRANS’SHPK’ ‘TIRANA URBAN TRANS’SHA, DHE ‘PARKU I TRANSPORTIT URBAN TE UDHËTARVE ‘SHPKQ me anë të vendimeve të marra në SHKTQ, kanë bërë një marrëveshje me anën të së cilës kanë kufizuar tregëtimin e 50% të sasisë së Aboneve të Studentit, për vitin 2007 dhe rreth 80 % të sasisë së Aboneve të studentit për periudhë 2008-2012” , pra se kjo shkelje është realizuar nga 5 kompani dhe jo nga gjashtë edhe nga OTTO-AI

Duke qënë dakort me Vendimin e Komisionit të Konkurrencës për këtë çështje –lidhur me marrëveshjen e ndaluar për kufizimin e shitjes së aboneve të studentit, nuk jam dakort lidhur me çështjen e hetimit dhe evidentimit numrit të ndërmarrjeve të përfshirë në këtë marrëveshje.

Gjatë prapësimeve të Grupit të Punës ndaj çështjes të ngritur në seancat degjimore lidhur me numrin e ndërmarrjeve në marrëveshjen e mosshitjet se aboneve të studentit Ai nënvizon :

“Ndërmarrja pretendon se deri në korrik 2012 në treg ka ushtruar veprimtari edhe ndërmarrja “OTTO AL” dhe nuk e kuptojmë përse për këtë kompani inspektorët e autoriteti nuk janë shprehur me gjobë? Në lidhje me operatorin OTTO AL raporti paraqet në faqen 24, pika 2 se shoqërisë OTTO AL do ti jepet vetëm 50% e kartonave shoqerues. Ky vendim ka pasur si qëllim rivendosjen e ekuilibrit të konkurrencës brenda grupimit të operatorve të transportit “ Lidhur me këtë pretendim, sqarojmë se

ndermarrja OTTO AL që nga muaji Korrik 2012 nuk ushtron më veprimtari. Grupi i Punës ka marrë në shqyrtim të gjitha të dhënat dhe evidencat e administruara gjatë procedurës hetimore në lidhje me ndermarrjen OTTO AL nga ku ka rezultuar se ashtu sic e ka permendur edhe vete ndermarrja OTTO AL nga ku ka rezultuar se ashtu sicç e ka permendur edhe vete ndermarrja “ALBA TRANS” anetare SHKTQ kanë kufizuar disa herë dhenien e kartonave shoqërues të aboneve për ndermarrjen OTTO AL me qëllim kontrollin e sasisë së aboneve që kjo ndermarrje duhet të tregëtohej. **Gjithashtu nga të dhënat lidhur me sasinë e përfituar dhe tregtuar të aboneve nga kjo ndermarrje nuk u bë e mundur të vërtetohej pjesmarrja e saj në marreveshje”**

Në fakt në dosjen hetimore nuk ndodhen të dhëna lidhur me sasinë e aboneve të përgjithshme dhe të studentit të përfituara dhe të tregëtuara por vetëm mbi të ardhurave e përfituara nga abonimet gjithsej nga ndermarrja OTTO-AL për periudhën 2007-2010. Në këtë ndermarrje nuk është kryer inspektim dhe nuk janë siguruar të dhëna që janë marrë gjatë inspektimeve ndermarrjet e tjera. Referuar shkresës së datës 15.02.2013 të OTTO-AL, kthim përgjigje Autoritetit të Konkurrencës protokolluar datë 15/02/2013 me numer protokoll nr 54/4 midis të tjerash thuhet “Duke qënë se veprimet përmbysje të aktivitetit financiar të shoqërisë “OTTO-AL” janë kryer në qershor të vitit 2012, Ju informojmë se shoqëria “OTTO-AL” nuk disponon asnjë nga të dhënat dhe informacionet e lidhura me transportin qytetas të udhëtarve të kërkuar nga ana juaj”

Pra qëndrimi ndaj OTTO-AL nuk është mbështetur në prova dhe fakte të plota.

Mbështetur sa më sipër jap votën Kundër Vendimit të Shumicës së Komisionit të Konkurrencës.

Në kushtet kur nuk është siguruar një informacion i plotë dhe i saktë dhe ka trajtime të njënjshme të pa mbështetur në prova dhe fakte, duke cënuar serizosht rolin e Autoritetit të Konkurrencës për mbrojtjen edhe rivendosjen e konkurrencës në treg.

Distancohem nga metoda edhe qëndrimi i Grupit të Punës, si për grumbullimin e provave dhe fakteve, cilësinë çekimit të tyre, trajtimin jo të drejtë dhe të barabartë ndaj ndermarrjeve nën hetim, për prezantimin e tyre jo konsistent para Komisionit të Konkurrencës. Qëndrimi i Grupit të Punës gjatë këtij hetimi- nga kryerja e inspektive, grumbullimi i të dhënave, pasyrimi i tyre në raport, qëndrim gjatë prapsimeve është për gjykimin tim një model i mos angazhimit të Autoritetit të Konkurrencës për mbrojtjen e konkurrencës në treg.

Për rrjedhojë mbështetur sa më sipër dhe në Nenin 46, pika c, të Ligjit nr 9121 Datë 27.7.2003- (ndryshuar) Për Mbrojtjen e Konkurrencës –Revokimi i Vendimeve, propozoj revokimin e Vendimit të Shumicës së Komisionit të Konkurrencës

Komisioner

Koço Broka

MENDIM

(Mbi qëndrimin në pakicë)

Une Rezana Konomi, anetare e Komisionit të Autoritetit të Konkurrencës, nuk jam dakort me përfundimet e arritura nga shumica e anetareve të Komisionit, lidhur me hetimin e thelluar në tregun e transportit rrugor qytetas të udhëtareve në qytetin e Tiranës, ndaj po paraqes qëndrimin tim si më poshtë vijon :

Autoriteti i Konkurrencës me vendimin Nr.262 date 14.01.2013 vendosi të hapë hetimin e thelluar në tregun e shërbimit të transportit rrugor qytetas të udhëtareve në qytetin e Tiranës kundrejt shoqërive që ushtrojnë veprimtarinë në këtë treg: Ferlut SHpk, "Tirana Lines" Sha, "Alba Trans" Shpk, "Tirana Urban Trans" Sha, "Parku i Transportit Urban të Udhëtareve" Shpk, dhe "Otto Al" . Në vijim të kësaj procedure për të zgjidhur shqetësimet aktuale në këtë treg, me Vendimin Nr.263 date 14.01.2013 të Komisionit u vendos : "Marrja e masave të përkohshme për tregtimin e biletave të pajtimin mujor(aboneve) të studentit në shërbimin e transportit rrugor qytetas të udhëtareve në qytetin e Tiranës, sipas sasise së përcaktuar nga Bashkia, bazuar në nenin 4, pika 1, neni 24, germa d, dhe 44 pika 1 dhe 2 të Ligjit Nr.9121 date 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" .

Në përfundim të hetimit të thelluar shumica e anetareve të Komisionit vendosi :

1.Lidhur me refuzimin e dhënies së kartonëve shoqerues të aboneve sipas sasise së vendosur nga Bashkia Tirane ndërmarrjes "Gerald-A" Shpk si dhe për refuzimin për të njohur abonete pa kartonin shoqerues me logon e SHKTQ(Shoqates) të ndërmarrjes "Alba Trans" Shpk, të gjobise ndërmarrjen "Ferlut" Shpk për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, të gjobise ndërmarrjen "Tirana Lines"Sha për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, të gjobise ndërmarrjen "Tirana Urban Trans" Sha, për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar.

2.Lidhur me kufizimin e tregimit të 50% të sasise së aboneve të studentit për vitin 2007 dhe rreth 80% të sasise së Aboneve të studentit për periudhën 2008-2012, të gjobise ndërmarrjen "Ferlut"Shpk për pjesëmarrje në marrëveshje të ndaluar, si dhe ndërmarrjen "Tirana Lines"Sha, "Alba Trans" Shpk,"Tirana Urban Trans"Sha,"Parku i transportit urban të udhëtareve"Shpk.

Ligji Nr.9121 date 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", në nenin 1 të tij ka përcaktuar qëllimin, sipas të cilit " *Qëllimi i këtij ligji është mbrojtja e konkurrencës së lire dhe efektive në treg, duke përcaktuar rregullat e sjelljes së ndërmarrjeve, si dhe institucionet përgjegjëse për mbrojtjen e konkurrencës dhe përgjegjësitë e tyre* ". Në këtë kuptim Autoriteti i Konkurrencës, sa here që konstaton se konkurrenca e lire në treg po cenohet, pengohet apo shtremberohet, i lind e drejta që pasi të hetojë çështjen në mënyrë të plote dhe të gjithanshme të identifikojë problemet, të përcaktojë përgjegjësit dhe të penalizojë fajtoret për këtë gjendje të krijuar. Një

nga format me te renda te cenimit te konkurrences se lire dhe efektive ne treg jane marrëveshjet e ndaluara, sipas nenit 4 te ligjit organik. Neni 4 pika 1, germa b dhe c e ligjit Nr.9121 date 28.07.2003 " Per mbrojtjen e konkurrences" parashikon se ;"Ndalohen te gjitha marrëveshjet te cilat kane si objekt ose si pasoje pengimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrences ne treg, vecanrisht marrëveshjet qe : kufizojne ose kontrollojne tregjet, zhvillimin teknik ose investimet :c) ndajne tregjet ose burimet e furnizimit... ". Ne kuptim te kësaj dispozite qe marrëveshjet te ndalohen(pra jo te gjitha mund te ndalohen), duhet se pari qe ato te kene si objekt te tyre ose si pasoje pengimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrences ne treg.

Cfare duhet te hetohej ne rastin konkret ? Se pari, e rëndesishme eshte te provohet se marrëveshja (apo sjellja e anetareve te shoqates, e materializuar me vendimmarrje perkatese) përkundrejt shoqerise "Gerald-A"Sha, per t'i refuzuar kësaj te fundit furnizimin me kartona per 5500 abone per muajin nentor 2012 dhe dhenia vetem per 1200 cope kartona per kete muaj- ka patur ose jo per objekt apo si pasoje, pengimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrences ne treg. Per kete duhet te hetohej ne menyre te plote, sjellja e anetareve te shoqates, per arsyet dhe shkaqet se perse këtij subjekti i eshte refuzuar dhenia e kartonave per 5500 cope abone, sipas ndarjes se Bashkise dhe nga ana tjeter per shkaqet se perse Bashkia ka vendosur t'i akordojte këtij subjekti nje numer abonesh ne kundërshtim me metodiken e përdorur per shume vite, por edhe aktualisht përkundrejt gjithë subjekteve te tjere. Duke mos hetuar ne menyre te plote rreth ketyre shkaqeve eshte konkluduar ne menyre te gabuar dhe siperfaqesore se kjo menyre sjellje e shoqates eshte mjet presioni përkundrejt shoqerise Gerald-A, meqenëse kjo e fundit nuk eshte anetare e kësaj shoqate. Per te gjykuar ne menyre te drejte rreth kësaj sjellje, e rëndesishme eshte te kuptojme se si ka funksionuar tregu deri ne momentin kur u shfaq per here te pare subjekti "Gerald-A".

Ne historine e ekzistences se saj Shoqata ka ezauruar nje korrespondence vijuese me Bashkine, lidhur me metodiken qe duhet zbatuar per shpërndarjen e biletave mujore (aboneve) te përgjithshme dhe te studentit ne shërbimin qytetas ne Tiranë, duke u bazuar ne dy tregues :1)numrin e autobuzeve per cdo linje dhe 2) kapacitetin per cdo autobus. E vetëdijshme qe kjo nuk eshte metoda me e mire e mundshme, por ne mungese te studimeve te tjera te hollësishme per nje ndarje sa me te drejte te aboneve, Bashkia ka pranuar dhe ka zbatuar kete metode te propozuar nga Shoqata, duke siguruar nje ndarje sa me te drejte dhe te barabarte midis operatoreve pa përfitime te padrejta. Deri ne momentin kur kjo menyre dhe model eshte zbatuar nga Bashkia, midis kësaj dhe shoqates dhe midis vete shoqates dhe operatoreve te tregut nuk ka lindur asnjë shqetësim. Problemet filluan te shfaqen kur ne treg si hyres i ri filloi aktivitetin shoqëria "Gerald-A". Qe ne fillim Bashkia i akordoi këtij subjekti nje numer abonesh ne kundërshtim me praktiken e mëparshme tregtare, te pranuar dhe te zbatuar nga ajo nder vite, duke sjelle nje gjendje pabarazie ne treg, nje shtrembërim dhe kufizim te konkurrences. Shoqata e nxitur nga ky veprim i gabuar i Bashkise, e cila cenonte te drejtat e tyre te ligjshme por edhe shtrembëronte konkurrencen e lire, reagoi duke vendosur qe subjekti Gerald-A te trajtohej si gjithë subjektet e tjera, ne menyre te barabarte dhe t'i akordoheshin abone sipas modelit te

ndarjes per gjithë operatorët e tjerë. Madje për t'i siguruar këtij subjekti se asgjë nuk ishte e paragjykuar apo e realizuar me qëllim që kjo shoqëri të pengohej në ushtrimin e aktivitetit të saj, në vendimin e Shoqatës është parashikuar se në momentin e rritjes së numrit të mjeteve nga shoqëria, ajo ka të drejtë të kërkojë që të behen edhe ndryshimet perkatese sipas gjendjes faktike të mjeteve. Ky fakt është evidentuar edhe në procesverbalet e pyetjeve që grupi i punës ka marrë nga menaxheri i një shoqërie, ku qartazi del në pah qëllimi për të siguruar një ndarje të drejtë të aboneve midis operatorëve. Kjo mënyrë e trajtimit që shoqata mban kundrejt shoqërisë nuk mund të konsiderohet si presion ndaj subjektit për t'a penguar në aktivitetin e saj, por një mënyrë për të rivendosur konkurrencën e lirë, për të rregulluar gjendjen e pabarazisë nga veprimet e padrejta të Bashkisë, të cilat cenonin interesat e ligjshme të të gjithë operatorëve të tjerë. Natyrisht mund të pyesim : Nëse këtij subjekti do t'i ishin dhënë të gjitha kartonat sipas numrit të aboneve të caktuara nga Bashkia, a do të kishim konkurrencë të lirë, të drejtë dhe efektive midis operatorëve, kur në fakt trajtimi i tyre pikërisht nga Enti i cili duhet të sigurojë këtë barazi, është cenuar rëndë? Nëse do të kishte ndodhur kjo, do të konkludonim se vetëm konkurrenca është shtrembëruar ? Në gjykimin tim po. Fakti që subjektet të cilëve u demtohen interesat e tyre pikërisht nga vete mbikqyresi, që duhet t'ia sigurojë së pari, reagojnë dhe marrin iniciativë vetërregulluese për të siguruar konkurrencë të lirë dhe efektive dhe trajtim të barabartë nuk mund të konsiderohen faktore, për më tepër që vendimmarrja e shoqatës (ose marrëveshje) nuk plotëson kushtin që nëni 4 pika 1 parashikon : *pra marrëveshje që ka për objekt apo për pasojë pengimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës në treg...* Duke mos u plotësuar ky kusht që ligji paracakton edhe vendimet e shoqatës (marrëveshja) për këtë çështje nuk mund të konsiderohen të ndaluara. Ekziston edhe një arsye tjetër në gjykimin tim, se përse kjo sjellje e shoqatës nuk mund të jete e ndaluar. Reagimi i shoqatës nepermjet vendimmarrjes ka brenda arsyes së vet një shkak sa legjitim aq dhe të drejtë, sepse në fakt kontribuon me shumë në vendosjen e konkurrencës së lirë në treg, për të cilën autoriteti ushtron dhe kompetencat në bazë të ligjit, se sa në një marrëveshje për të penguar apo shtrembëruar konkurrencën. Midis veprimit të shoqatës dhe mosveprimit të saj për të mos reaguar kundrejt kësaj shkelje të Bashkisë, prioritet ka veprimi i shoqatës nepermjet reagimit me mekanizmat që zotëron ndaj veprimeve të padrejta të Bashkisë, pasi qëllimi që ka patur e justifikon teresisht mjetin që ka përdorur. Për këto arsye kjo vendimmarrje e shoqatës (e konsideruar marrëveshje) në gjykimin tim nuk mund të jete e ndaluar. Përkundrazi kam vlerësuar qëllimin e mirë të saj, për të siguruar barazi në treg, sepse vetëm kështu mund të startojë një lojë e drejtë midis konkurrentesh. Nuk mund të konsiderohen faktore ato subjekte që kontribuojnë në favor të rivendosjes së konkurrencës dhe aq më pak të penalizohen sepse kerkojnë të mbrojnë barazinë në treg.

Sipas legjislacionit të BE për konkurrencën, në rast se nga Autoriteti i Konkurrencës pretendohet se kjo mënyrë sjellje është përdorur si mjet presioni, sikurse është konkluduar gabim sipas mendimit tim, barra e provës për të provuar dhe argumentuar këtë fakt e kishte Autoriteti sipas parimit të përgjithshëm të ligjit. Cdo dyshim është në favor të ndërmarjes derisa të provohet e kundërta dhe nuk mund të nxirren konkluzione të cilat janë vetëm hipoteza të paprovuara dhe të pahetuara në mënyrë të plote dhe bindëse. Autoriteti ndër të tjera duhet jo vetëm të administrojë

prova, te siguroje se ato jane te sakta dhe te besueshme, por edhe duhet te hetoje nese keto prova permbajne gjithë informacionin qe duhet konsideruar per vlerësimin e nje situate te plote dhe nese mundet te mbeshtese gjithë konkluzionet e nxjerra prej tij ne keto prova. Ne mendimin tim sekretariati ne kete hetim, ne kundërshtim me dispozitat e ligjit shqiptar dhe ne kundërshtim me jurisprudencen e BE, eshte mbështetur ne nje analize siperfaqësore dhe te thjeshte te te dhenave pa i analizuar ne menyre te plote, per te vendosur nese ka shkelje te rregullave te konkurrences.

Ndersa kërkesa e shoqates per pajisjen e abonese me kartonin shoqerues, ne gjykimin tim eshte nje mase sa e drejte aq dhe e ligjshme, pasi permban elemente te tilla sigurie, te cilat do te minimizonin demet qe i sillte tregu informal dhe fallsifikimet e shumta qe i beheshin aboneve nga përfituesit abuziv (shqetësime te cilat provohen nga procesverbalet e pyetjeve te menaxhereve te subjekteve, por edhe nga korrespondencat e shoqates me Bashkine, si dhe me denoncimet e vazhdueshme ne organet perkatese). Qellimi i kësaj nisme per mendimin tim eshte i drejte dhe i justifikuar, nuk sjelle asnjë dem per konkurrencen, nuk eshte asnjë kosto shtese per konsumatorin, por vetem disiplinon tregun dhe lufton fenomenet negative ende te veshtira per t'u menaxhuar nga enti mbikqyres, nga te cilat shtetit i vjen nje dem edhe me i madh nese i sigurohet terren i pershtatshem. Arsyet e tjera te cilat permenden ne raportin e hetimit jane vetem dyshime, por jo te provuara.

2.Lidhur me sjelljen e ndërmarrjeve ne treg, ne lidhje me kufizimin e tregtimit te aboneve te studentit dhe te përgjithshme, kam shprehur mendimin tim kunder dhe nuk jam dakort me pjesen tjetër te Komisionit lidhur me gjykimin dhe konkluzionet qe kane nxjerre ne përfundim te hetimit. Per keto arsye po paraqes argumentet e mëposhtme:

Tregu i shërbimit te transportit rrugor qytetas eshte nje treg i rregulluar dhe teresisht i kontrolluar nga shteti, c'ka ne vetvete e përjashton konkurrencen. I vetmi segment ku ndërmarrjet mund te jene ne marredhenie rivaliteti eshte tregu i tregtimit te biletave te pajtimit mujor(aboneve) te përgjithshme dhe te studentit ne tregun perkates gjeografik, qyteti Tirane. Ekzistenca e konkurrences ne thelb nënkupton nje marredhenie qe vendoset midis nje numri ndermarjesh te cilat shesin mallra dhe shërbime te te njëjtit lloj, ne te njejten kohe, kundrejt nje numri te identifikueshem konsumatoresh. Kjo do te thote, qe cdo ndërmarrje mund te hyj ne nje marredhenie konfliktualiteti apo rivaliteti me ndërmarrjet e tjera qe kane te njejten shtrirje gjeografike ne treg. Shoqata, pjese e te ciles jane te gjithë operatorët qe veprojne ne treg, kane vendosur me vullnetin e tyre te kufizojne tregtimin e aboneve te studentit, vendim i cili nuk cenon, nuk demton dhe as prek asnjë nga konkurrentet ne kete treg. Ne kuptim te nenit 4 pika 1 e Ligjit Nr.9121 date 28.07.2003 "Per mbrojtjen e konkurrences", nuk plotësohet kushti i përcaktuar ne te : pra eshte nje vendimmarrje e perbashket (marrëveshje) e cila nuk ka per qellim te pengoje, te kufizojë apo shtremberojë asnjë konkurrent tjetër ne kete treg dhe per rrjedhoje as vete konkurrencen ekzistuese. Ligji organik ka per qellim te ndaloje ato marrëveshje te cilat i sjellin dem konkurrences dhe jo marrëveshjet te cilat mund te kene cdo qellim tjetër (i cili duhet te hetohet, provohet dhe argumentohet) por jo pengimin e konkurrences. Pyetja qe

shtrohet dhe qe ne fund te procesit duhet te merrte nje përgjigje teresisht te argumentuar ne baze te teresise se fakteve, eshte :

Pse operatoret kane vendosur me vullnetin e tyre te lire dhe te perbashket te kufizojne tregtimin e aboneve te studentit?

Subjektet ne seancat degjimore te zhvilluara prane Autoritetit te Konkurrences, parashtuan nje sere arsyesh, te cilat i kane shtyre per te vepruar ne kete menyre. Ndersa raporti hetimor dhe mbi kete baze dhe vendimi i shumices se Komisionit te Konkurrences, eshte mjaftuar vetem te rendise vendimet e njepasnjeshme te Shoqates per kete ceshtje, duke ravijezuar faktin se ne c'mase eshte kufizuar tregtimi i aboneve te studentit kohe pas kohe dhe vit pas viti, pa i analizuar shkaqet dhe arsyet, pasojat dhe lidhjet shkak pasojte qe duhet te ekzistojne per te provuar nje shkelje te ligjit te konkurrences. Une kam qene dhe jam dakort me konstatimin se ky veprim eshte shkelje, por nuk mund te pajtohem me vendimin e shumices qe kete shkelje e konsideron shkelje te ligjit te konkurrences. Arsyet qe paraqiten subjektet per kufizimin e tregtimit te aboneve te studentit, jane te gjitha arsye te qenësishme dhe nuk mund te mohohet qe jane ekzistente ne kete treg. Mospajisja me karten e studentit, përfitimi nga ky shkak i konsumatoreve jo studente, fallsifikime dhe mashtrime te ndryshme te denoncuara rast pas rasti prane shoqates, i ka bere operatoret te pasigurte ne treg dhe te ndjeshem per te reaguuar ne menyre te tille, sepse nga ana e organeve shteterore nuk përmbusheshen detyrimet ligjore te mesiperme, por nga ana tjetere nuk përmbushet as detyrimi i përfitimit te subvencioneve per diferencat e cmimeve ne tregtimin e aboneve te studentit me cmim te ulet. Konstatimi i grupit te punes se kufizimi vjen si rezultat se subjektet nuk kane interes ne tregtimin e aboneve te studentit, pasi u intereson te tregtojne abonete e përgjithshme, sepse jane me cmim te larte, eshte shume siperfaqsome. Strategjite e operatorëve ne kete treg sa te kontrolloar nga shteti aq dhe informal ne funksionimin e tij, per te zvogëluar humbjet dhe rritur fitimet eshte nje reagim i zgjuar ne varesi te kushteve te tregut per qene konkurrent ne kete treg, ku ka pasur dhe dalje nga operatorë te tjere, arsyet e te cileve mbeten te pa zbuluara. Marrja persiper nga ana e operatorëve e kostove te shërbimit aboneve te studentit eshte nje detyrim shtese dhe nuk eshte as e drejte, as ligjore. Ky eshte nje detyrim i cili i takon organeve shteterore dhe nuk mund t'i delegohen te treteve, sepse se pari ben pjese ne politikat sociale te shtetit, dhe se dyti cenon ne thelb konkurrencen.

Sikurse citova me lart, bashkohem me idene e pjeses tjetere te Komisionit qe kufizimi i tregtimit, pavarësisht arsyeve te ligjshme ekonomike eshte shkelje, por jo shkelje e konkurrences ne treg, detyre te cilen ekskluzivisht ushtron Autoriteti i Konkurrences. Ne kendveshtrimim tim, veprimi i shoqates ka demtuar te drejtat e konsumatoreve, te cilat mbrohen me ligjin Nr.9902 date 17.04.2008 "Per mbrojtjen e konsumatorit". Objekti i këtij ligji eshte : " mbrojtja e konsumatoreve ne treg, si dhe përcaktimi i rregullave dhe ngritja e institucioneve perkatese per te mbrojtur te drejtat e konsumatoreve. Zbatimi perfshin te gjitha llojet e marrredheneve ndermjet tregtareve dhe konsumatoreve qe kane te bejne me mallrat e konsumatoreve apo shërbimeve". Ne kete kuptim ligji jone organik na autorizon te nderhyjme vetem ne rastet e

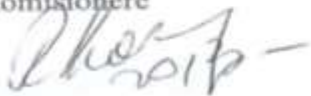
marrëveshjeve që kufizojnë apo pengojnë konkurrencën, sjellje të cilat padyshim në fund demtojnë konsumatorin. Por nëse ky veprim i shoqatës nuk demton konkurrencën, përkundrazi e favorizon konkurrencën e drejtë, por nga ana tjetër demton vetëm konsumatorin, a mund në zbatim të ligjit "Për mbrojtjen e konkurrencës" të penalizojmë subjektin ?

Në gjykimin tim, në rastin kur Autoriteti i Konkurrencës konstaton shkeljen si në këtë rast, apo problemin që shfaq tregun, mund t'ia delegojë cështjen organit kompetent për mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve. Autoriteti i Konkurrencës duhet të ndalojë ato marrëveshje të cilat demtojnë konkurrencën dhe jo marrëveshjet të cilat nuk demtojnë konkurrencën në vetvete, por demtojnë vetëm të drejtat e konsumatorëve. Një marrëveshje që demton konkurrencën sjelle për rrjedhojë dhe demtimin e interesave të konsumatorit, ndërsa një marrëveshje që mund të çojë të drejtat e konsumatorit jo gjithmonë mund të demtojë, pengojë apo kufizojë dhe konkurrencën. Rasti që kemi shqyrtuar është rasti që e tipizon këtë natyrë të marrëveshjes. Në këtë kusht vlerësoj se vendimet e shoqatës të pretenduara si marrëveshje, kanë patur si objekt të tyre rregullimin e situatës treg, probleme të cilat kanë rrjedhur nga mospërmbyllja e detyrimeve të shtetit, mungesa e bashkëpunimit të gjithë aktorëve dhe nuk kanë patur si objekt, qëllim ose pasoje pengimin e konkurrencës, kufizimin apo shtrembërimin e saj, sikurse kërkon nëni 4 pika 1 e ligjit "Për mbrojtjen e konkurrencës".

Për këtë arsye, mosveprimin e organeve të shtetit, nuk mund t'ia rendojë subjekteve si faj dhe të bashkohem me pjesën tjetër të Komisionit për t'i deklaruar fajtorë të gjithë operatorët në tregun e tregtimit të biletave të pajtimit mujor të përgjithshme dhe të studentit, vetëm me shkakun se shoqata ka vepruar si një organizëm për të kontribuar në vendosjen e ekuilibrave të drejtë në treg, për të vendosur rregulla loje të barabarta për të gjithë dhe për të patur një konkurrencë të lirë dhe efektive.

Roli efektiv i Autoritetit të Konkurrencës në këtë rast hetimor, mendoj se duhet të konsistonte në faktin, që pasi të identifikonte tregun, aktorët e tij, rregullat e lojës dhe rolin e autoriteteve përgjegjëse në këtë treg të rregulluar, por pa rregulla loje të mirëcaktuara, të mund të identifikonte ato segmente të tregut ku shfaqeshin problemet, shqetësimet, mosveprimet apo veprimet e parregullta, të kontribuonte në vendosjen e rregullave të sjelljes së subjekteve dhe të përcaktonte përgjegjësitë dhe përgjegjësit për mbrojtjen e konkurrencës në treg duke siguruar kështu në vijimësi rivendosjen e konkurrencës së lirë dhe efektive.

Komisionere

Rezana Konomi